

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๐๘

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ผมขอเปิดประชุม เชิญท่านครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขอบคุณครับ เมื่อเข้ามีการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็น มีเรื่องที่จะเรียนที่ประชุม ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็ตามที่ที่ประชุมให้เชิญทางอธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้แทน มาให้ข้อมูลกรณีการหักค่าลดหย่อนภาษีบริจาคเงินให้พรรคการเมือง กับการให้หักภาษีเงินได้ประจำปี ๕๐๐ บาทจากพรรคการเมือง ก็ได้มีการประสานงานไปที่อธิบดีกรมสรรพากรแล้ว ทางอธิบดีกรมสรรพากรมอบหมายให้รองอธิบดีกรมสรรพากรและคณะมาให้ข้อมูล โดยจะมาให้ข้อมูลกับทางคณะอนุกรรมการติดตามในวันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายนนี้ เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ที่ห้อง ๓๔๐๑ ชั้น ๔ อาคาร ๓ ที่ตึกนี้ กับอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องที่คณะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีท่านอาจารย์ธิตีพันธุ์เป็นประธานอนุกรรมการ ซึ่งได้ไปรับฟังความคิดเห็นประชาชนที่จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน และที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ทางคณะอนุกรรมการของท่านอาจารย์ธิตีพันธุ์ได้นำมาเสนอในที่ประชุมคณะอนุกรรมการแล้วก็ได้ทำเอกสารแจกที่ประชุมวันนี้แล้ว ก็ขออนุญาตให้ท่านอาจารย์ธิตีพันธุ์ซึ่งเป็นประธานคณะอนุกรรมการได้ช่วยเรียนที่ประชุมครับ

นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมจัดทำในลักษณะที่สรุปเฉพาะบางเรื่องมาที่คิดว่าน่าจะเป็นประเด็นที่นำไปพิจารณาได้ต่อ ในการรับฟังความคิดเห็นครั้งนี้ก็มี ๒ ฉบับด้วยกัน คือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยในส่วนของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนั้นผมแบ่งออกเป็น ๖ เรื่องด้วยกัน เรื่องแรก การจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น โดยทั่ว ๆ ไปนอกเหนือจากคุณสมบัติก็มีคนเขาบอกเหมือนอยากให้มีเรื่องความหลากหลายของตามกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มวิชาชีพเข้ามาอยู่ด้วยคือไม่ใช่ใครก็ได้ที่จะริเริ่มจัดตั้งก็รวมคน แล้วก็จัดตั้ง แต่อยากจะมีลักษณะหลายกลุ่มอาชีพ

แล้วประเด็นถัดมาจะเป็นเรื่องสถานะของพรรคการเมืองปัจจุบัน ก็มีความเห็นหลากหลาย ผมสรุป
มา ๓ ความเห็นด้วยกัน

ความเห็นแรกนั้นก็คือ set zero ทั้งพรรคการเมืองกับสมาชิกพรรคการเมือง
หมายความว่าพรรคการเมืองปัจจุบันนั้นให้ทำกระบวนการอย่างไรก็ได้ มีเชิงสัญลักษณ์ว่ามีการ
จัดตั้งหรือมีการลงทะเบียน จัดทะเบียนตั้งพรรคใหม่ แล้วก็มีการรับสมัครสมาชิกพรรคการเมือง
ใหม่ทั้งหมดทุกพรรค อันนี้เหตุผลก็คือเพื่อไม่ให้มีการอ้างอิงหรือโมเมลักษณะที่ทำนองเรื่องการที่
ไปหยิบเอาชื่อใครอยู่ในรายชื่อเป็นสมาชิก ลักษณะทำนองว่าอยากจะให้เริ่มทำใหม่

ในกรณีที่ ๒ ก็คือไม่มีการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ แต่ว่าจะต้องจัดให้มีการสมัคร
สมาชิกพรรคการเมืองใหม่ทั้งหมด ก็เพื่อจะเหมือนกับให้คนที่อยากจะออกจากพรรคนั้นก็ก็สามารถ
ที่จะไปพรรคอื่นได้ โดยที่ไม่ต้องไปเหมือนกับต้องไปทำหนังสือลาออก แล้วพรรคการเมืองบางที่
ก็อาจจะตั้งเรื่องไว้

กรณีที่ ๓ นั้นก็ไม่ต้องจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ คือหมายความว่า status quo
ปัจจุบันเป็นอยู่อย่างไรก็เป็นอยู่อย่างนั้น แต่ในประเด็นที่ ๓ นั้นก็จะโยงไปถึงเรื่องเกี่ยวกับการดู
ระบบสมาชิกของพรรคการเมือง ซึ่งในประเด็นที่ ๓ นั้น ระบบการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น
ก็เหมือนกับต้องพยายามให้มีความหลากหลายทางวิชาชีพต่าง ๆ แล้วกำหนดเรื่องการเก็บค่า
สมาชิกก็มีทั้ง ๒ ความเห็นว่าเป็นควรเก็บกับเห็นควรไม่จัดเก็บ ไม่จัดเก็บก็เหมือนกับลักษณะว่า
เพื่อให้ประชาชนนั้นมีส่วนเข้าไปร่วมงานของพรรคการเมืองได้มากขึ้น ในขณะที่ฝ่ายจัดเก็บนั้น
ก็ให้ความรู้เหมือนกับว่าเป็นเจ้าข้าเจ้าของพรรคอยู่ด้วยเหมือนกัน ส่วนในกรณีที่บอกว่าจัดเก็บนั้น
ก็มีตัวเลขหลากหลายว่าใน ๑๐๐ ๒๐๐ ๕๐๐ แล้วแต่ แต่ว่าที่น่าสนใจเรื่องหนึ่งนั้นก็คือว่าในระบบ
สมาชิกพรรคการเมืองมีที่จังหวัดชลบุรีนั้นเขาบอกว่าจะมีการ set zero สมาชิกทุก ๒ ปี
ความหมายความ Set zero ในตรงนี้คงเป็นลักษณะเหมือนกับบอกว่าต้องมีการยืนยันความเป็น
สมาชิกของตัวสมาชิกนั้นทุก ๒ ปี ด้วยการจ่ายเงินค่าสมาชิก กล่าวคือค่าสมาชิกนั้นจะมีอายุ ๒ ปี
ด้วยกัน คือเก็บทุก ๒ ปีเป็นต่อครั้ง แล้วก็ในลักษณะอย่างนี้ก็ให้พรรคการเมืองจัดทำทะเบียน
สมาชิกเพื่อยืนยันคนที่ เป็นสมาชิกใหม่ทุก ๒ ปีนั้น แล้วอายุสมาชิกสิ้นสุดลงครบรอบ ๒ ปี ส่วนใน
กรณีเรื่องการส่งผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งนั้นกำหนดถึง คนที่จะเข้ามาเป็นสมัครได้นั้นจะต้องมี
ระยะเวลาการเป็นสมาชิกระยะเวลาหนึ่งพอสมควร ไม่ได้กำหนดว่าเท่าไร แต่ว่าต้องเป็นสมาชิกมาเป็น
ระยะเวลาหนึ่งอาจจะปี ๒ ปีต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อให้มีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมของความเป็น

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

พรรคการเมืองนั้น ในส่วนของผู้สมัครต่างจังหวัดมีหลายคน จริง ๆ ทั้ง ๒ จังหวัดนั้นก็เหมือนกับบอกว่าอยากจะให้สาขาพรรคเป็นคนเสนอ แล้วก็เหมือนกับเป็นสุดท้าย ไม่ใช่ใครหยิบคนไหนขึ้นมาก็ได้ ส่วนกรรมการบริหารพรรคนั้นก็ยังมีข้อเรื่องเดียวให้มีความหลากหลายทางอาชีพ แล้วก็มีการกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ แล้วก็ให้สมาชิกกลั่นกรองบุคคลที่จะมาเป็นกรรมการพรรคการเมือง ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของกรรมการบริหารพรรคการเมืองด้วยเป็นระยะ ๆ ความรับผิดชอบของพรรคการเมือง คือในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองใดกล่าวเท็จในที่ประชุมสภา แล้วก็เป็นที่ที่ไม่ได้เอกลิสต์และความคุ้มครอง ความคุ้มกันในการกล่าวดังกล่าว ก็กำหนดพรรคการเมืองต้องร่วมรับผิดชอบด้วย คือในฐานะที่เป็นคนที่ต้องกำกับดูแลคนที่ เป็นสมาชิกไม่ให้มีการทำอะไรที่เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย สำหรับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญถัดไปเรื่อง กกต. นั้น คำถามเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของ กกต. เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นอย่างไรก็มี ๒ ความเห็น อันแรกคือให้ กกต. เป็นผู้ควบคุมการเลือกตั้งอย่างเดียว แล้วให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดการเลือกตั้ง ความเห็นนี้เป็นความเห็นส่วนใหญ่มาจากภาคประชาชน ในขณะที่อีกความเห็นหนึ่งก็ให้ กกต. เป็นผู้ควบคุมและจัดการเลือกตั้งในรูปแบบเดิม อันนี้ก็เห็น ความเห็นส่วนใหญ่ก็มาจากคนที่เคยเกี่ยวข้องกับ กกต. จังหวัดอยู่ ส่วน กกต. จังหวัดควรมี หรือไม่มี ความเห็นแรกนั้นก็มักจะเห็นจากอดีต กกต. จังหวัด ก็คือยังคงให้มี กกต. จังหวัดแบบที่เป็นอยู่ แล้วก็กำหนดเหมือนกับขอให้ปรับจำนวน กกต. ให้สอดคล้องกับ กกต. กลาง ก็คือ ๗ คน มีการสรรหาที่มีความเป็นกลาง ให้ กกต. รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยลงไปถึงระดับท้องถิ่น แล้วไม่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการให้ คำตอบแทน คือหมายความว่าคำตอบแทนไม่ได้เป็นสาระสำคัญในการที่บอกว่าคงอยู่ไม่คงอยู่ ให้เป็นรูปแบบไหนก็ได้ แม้กระทั่งเป็นเบี้ยประชุม หรือเป็นรูปคำตอบแทนอื่นก็ได้ แล้วกรณีที่มีการเลือกตั้งก็ให้สลับพื้นที่ควบคุมการเลือกตั้ง ส่วนคนที่เห็นว่าไม่ควรมี กกต. ก็ลักษณะให้มีการบริหารจัดการเลือกตั้งโดยให้สำนักงาน กกต. จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการไป โดยให้ กกต. กลางส่งผู้ควบคุมการเลือกตั้งลงไปในพื้นที่แต่ละพื้นที่ อันนี้เป็นความเห็นส่วนใหญ่มาจากภาคประชาชน

ประธาน : อันนี้คล้ายกับเรา

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ก็เป็นความคิดเห็นส่วนใหญ่ของภาคประชาชน แล้วประเด็นอื่น ๆ นั้นก็จะมีลักษณะของการเพิ่มบทบาทขององค์กรเอกชน หรือภาคประชาสังคม โดยให้มีส่วนร่วมและสังเกตการณ์ในการเลือกตั้งมากขึ้น การมีส่วนร่วมนั้นพูดกันถึงขนาดลักษณะให้

เข้าไปเป็นกรรมการจัดการเลือกตั้งในแต่ละพื้นที่ด้วย แล้วอีกเรื่องหนึ่งก็คือเป็นเรื่องการนำเครื่องมือเลือกตั้ง electronics มาใช้ในการเลือกตั้ง แต่ว่าทั้งหมดนั้นผมเข้าใจว่าก็อาจจะไม่ได้เข้าใจถึงว่าระบบ electronics จะเป็นแบบไหน แล้วที่สำคัญนั้นมีคนซึ่งเป็นอดีตผู้อำนวยการการเลือกตั้งเดิมนั้นพูดถึงเรื่องการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการการเลือกตั้งและพยานในคดีเลือกตั้ง เขาเองนั้นเขาบอกว่าเขาพ้นจากตำแหน่งและเกษียณอายุมาเกือบ ๑๐ ปีแล้ว มาเมื่อต้นปีนี้เขาถูกฟ้องร้อง ถูกแจ้งความให้ดำเนินคดีการเป็นผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งเมื่อเกือบ ๑๐ ปีที่แล้ว แล้วต้องไปพิมพ์ลายนิ้วมือ ทั้งนี้จริง ๆ เขาก็บอกว่าเขาทั้งหมดไปตั้งเกือบระยะเวลาหนึ่ง เขาก็บอกว่าอย่างนี้ก็ควรจะมีการคุ้มครอง เพราะว่าเขาเองเวลาถูกฟ้องปั๊บเขาต้องใช้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเขาหมดทุกอย่าง ไม่สามารถที่จะไปขอให้ัยการหรือใครต่อใครมาทำ อันนี้เขาก็บอกว่า เขาก็มีความทุกข์มากทีเดียว ก็เป็นสรุปคร่าว ๆ ที่ให้ทราบว่าประเด็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการไปรับฟังความเห็นอย่างไรบ้าง ในส่วนของรายละเอียดนั้นไว้ผมสรุปขึ้นมาเป็นทางการอีกทีหนึ่ง แต่ว่าอันนี้ก็นำเสนอที่ประชุม กรธ. เพื่อพิจารณาในเบื้องต้นครับ

ประธาน : เมื่อตอนเราร่างรัฐธรรมนูญ แต่ละมาตราเราก็จะพูดถึงว่าเรื่องนี้จะต้องเอาไปเขียนเอาไว้ในกฎหมายลูก และให้บอยจด์ แล้วก็ถามย้ำแล้วย้ำอีกว่าบอยจด์หรือเปล่า บอยก็บอกว่าจด์ แล้วตกลงบอยจด์หรือเปล่า ถ้าจด์แล้วจด์ตามกฎหมายอะไรบ้างต้องเอามา เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวลืม ทีนี้เมื่อวานเราค้างอยู่ที่มาตรา ๔๐ เชิญผู้แทน ตกลงตรวจรัฐธรรมนูญ หรือยัง มาตรา ๔๐

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ตรวจสอบแล้วค่ะ

ประธาน : มีอะไรบ้าง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ขออนุญาตกราบเรียนค่ะ คือในส่วนของรัฐธรรมนูญ ที่ไปตรวจสอบว่าบทบัญญัติใดของรัฐธรรมนูญที่ให้ไปศาลใดบ้าง ทั้งหมดจะมีกำหนดไว้ ๑๙ มาตรา ก็จะมีอยู่หลาย ๆ เรื่อง ก็จะเริ่มที่มาตรา ๔๙ ก็จะเป็นเรื่องของการล้มล้างการปกครอง อันนี้ก็จะไปศาลรัฐธรรมนูญ แล้วกำหนดไว้ด้วยว่าแต่ถ้าเป็นการดำเนินคดีอาญาก็ไปศาลยุติธรรม คือบอกว่าไม่กระทบต่อการดำเนินคดีอาญา ซึ่งก็หมายความว่าน่าจะไปศาลยุติธรรม แล้วก็ต่อไป ก็จะเป็นมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๒ นี้จะเป็นเรื่องของการพิจารณาการสิ้นสุดสมาชิกภาพของ ส.ส. ส.ว. อันนี้ไปศาลรัฐธรรมนูญ ต่อไปมาตรา ๑๓๒ จะเป็นเรื่องของการให้ความเห็นเกี่ยวกับร่าง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณภาค ๑/๕

พ.ร.บ. ที่เสนอสภา อันนี้จะไปศาลฎีกากับศาลรัฐธรรมนูญ ต่อไปมาตรา ๑๓๙ จะเป็นเรื่องของการพิจารณาหลักการของร่าง พ.ร.บ. ว่ามีหลักการ

ประธาน : เมื่อกี้ที่ไปศาลฎีกา และศาลรัฐธรรมนูญละ ไม่ใช่ให้เลือกไปศาลฎีกาเพราะปัญหาเกิดขึ้นกับศาลรัฐธรรมนูญ

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : คือในกรณีที่ไปศาลฎีกากับศาลรัฐธรรมนูญ คือเป็นเรื่องของการขอความเห็นเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ. ที่จะเสนอสภา ซึ่งมีกำหนดว่าให้ส่งร่างไปศาลฎีกาศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อพิจารณาให้ความเห็น ก็ส่งกลับมาที่สภา แต่จะไม่ใช่เป็นการพิจารณาวินิจฉัย

ประธาน : อันนั้นมันไม่ใช่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ในเรื่องของมาตราถัดไปคือมาตรา ๑๔๔ ก็จะมีอยู่ ๒ อัน ก็คือเกี่ยวกับเรื่องของการพิจารณาเกี่ยวกับที่มีการเสนอ หรือการแปรญัตติที่มีผลต่อการใช้งบประมาณรายจ่าย อันนี้ในส่วนของ ส.ส. ก็จะไปศาลรัฐธรรมนูญเหมือนกัน แล้วก็อีกอันหนึ่งคือในกรณีของถ้าเป็นตัวแทนหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้จัดทำโครงการ หรือว่าอนุมัติเงิน หรือการจัดสรรงบประมาณ

ประธาน : นี่ไม่เกี่ยวกับ กกต. นะ เอาเฉพาะที่ กกต. จะต้องไปฟ้อง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ถ้าที่เกี่ยวกับ กกต. ก็จะมีมาตรา

ประธาน : มีศาลอะไรบ้าง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ส่วนใหญ่จะไปศาลรัฐธรรมนูญ ก็จะมีเรื่องของการพิจารณาถึงความสิ้นสุดลงเฉพาะตัวของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๐ อันนี้ กกต. จะเป็นคนส่งเรื่องไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็จะเป็นอำนาจทั่ว ๆ ไปของศาลรัฐธรรมนูญที่พิจารณาเกี่ยวกับหน้าที่ของ ส.ส. ส.ว. ซึ่งกำหนดอยู่ในมาตรา ๒๑๐ แล้วก็จะเป็นในส่วนหมวดของ กกต. ก็จะเริ่มที่มาตรา ๒๒๖ เกี่ยวกับเรื่องของการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งกับสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง อันนี้กำหนดไปให้ศาลยุติธรรมก็คือศาลฎีกา แล้วก็เป็นที่ปรึกษาของมาตรา ๒๓๕ ที่มีการพิจารณาเกี่ยวกับที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง อันนี้ไปศาลฎีกา แต่ว่าถ้ากรณีที่มีการพิจารณาว่าเป็นเรื่องของการร่ำรวยผิดปกติหรือว่าทุจริตต่อหน้าที่ อันนี้จะไปศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ถ้าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กกต. ก็จะมีแค่นี้ละ

ประธาน : เมื่อวานนี้เราคุยกันถึงว่าแล้วจะให้ใครเป็นคนชี้ เรายังไม่ได้ข้อยุติ
ถ้าอัยการกับ กกต. เห็นไม่ตรงกัน

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านอาจารย์ครับ ผมคิดอย่างนี้ว่าเรื่องเวลาที่มีความขัดแย้ง
ถ้ามันเป็นเรื่องที่เหมาะกับใครจะเป็นคนรับผิดชอบในเรื่องที่มันเกิดความผิดพลาด ผมยังคิดว่า
เรื่องนี้น่าจะให้ กกต. เขาเป็นคนมีอำนาจในการที่จะส่งเรื่องให้อัยการฟ้องไปตามที่เขาได้สวนมาได้
มากกว่าที่จะให้เป็นเรื่องอัยการเป็นคนพิจารณา นี่คือผมเห็นว่าถ้าในระบบเรายังคิดว่าอัยการ
ยังไม่เป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจอย่างที่เราเชื่อคือเราอาจจะมองว่าคดีเลือกตั้งเป็นคดีที่มีการ
ตรวจสอบมาแล้วในเรื่องของพยานหลักฐาน ผมยังคิดว่าในกรณีนี้ คือผมเห็นว่าอัยการควรจะเป็น
คนดูแล แต่เป็นการดูแลโดยที่ไม่ต้องมาใช้กระบวนการตรวจสอบเหมือนกับในคดีอาญาทั่วไป
เพราะผมมองว่าเรื่องนี้เป็นกระบวนการในการตรวจสอบที่มาตั้งแต่ในชั้นตรวจสอบพยานหลักฐาน
ขั้นต้นแล้ว คือผมไม่อยากจะเห็นว่า กกต. กับอัยการมาแตกกันเองในชั้นนี้แล้วก็บอกว่าต่างคนต่างไป
ว่าถ้าเกิดท่านยืนยันท่านแน่จริงท่านก็ไปฟ้องเองอะไรอย่างนี้ ผมเห็นว่าถ้าในกรณีที่ กกต. ได้สวนแล้ว
เห็นว่าเป็นคดีที่สมควรที่จะฟ้อง ผมคิดว่าก็น่าจะให้อัยการฟ้องไปตามนั้น ส่วนผลจะเป็นอย่างไร
ผมคิดว่าก็คงไม่มีใครรู้ หมายถึงว่ามองในมุมนี้

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ประธาน : อย่างนี้ได้ไหม ไหนลองอ่าน ให้เขาอ่านให้ฟังครับ

นางสาวอนัญ ยศสุนทร : มาตรา ๔๐ เมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินคดีกับบุคคลใด เพราะเหตุกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง และเป็นกรณีที่ต้องดำเนินคดีในศาลยุติธรรม ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลปกครอง ให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และถ้ามีการไต่สวนเรื่องนั้นมาก่อนให้ส่งสำนวนไต่สวนให้พนักงานอัยการเพื่อใช้เป็นสำนวนในการดำเนินคดีโดยถือว่าสำนวนการไต่สวนดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของพนักงานอัยการที่จะสั่งให้เจ้าพนักงานตามมาตราไต่สวนเพิ่มเติม หรือพนักงานอัยการจะดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมเองก็ได้

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการมีอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนคณะกรรมการได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบและให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนประกอบกับเหตุผลของพนักงานอัยการ ถ้าคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ยืนยันพนักงานดำเนินคดีต่อไปก็ให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องไปตามที่คณะกรรมการร้องขอ ในคดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในวรรคแรกขั้นตอนในการดำเนินการเวลามีกรณีซึ่งมีการซื้อเสียงยกตัวอย่างง่าย ๆ มีการซื้อเสียง ในส่วนของ กกต. เขาก็จะดำเนินการในส่วนของคดีซื้อเสียง เขาก็จะมีคณะอนุกรรมการสืบสวนของเขาอะไรนี้ทำสำนวนแล้วก็ส่งมา กกต. มีมติแล้วได้ความว่าเป็นการซื้อเสียงจริง แล้วถ้าหากว่าเป็นกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งไปแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ ภายหลังจากการประกาศผลการเลือกตั้งหรือการเลือกมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัคร-----

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง หรือการเลือก หรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น ถ้าเป็นท้องถิ่นก็ไปยื่นที่ศาลอุทธรณ์ อันนี้คือคดีเลือกตั้งที่ กกด. เขาไปยื่นคำร้องที่ศาลฎีกา กกด. ประธานจะเป็นคนเซ็นยื่นคำร้องแล้วก็พนักงานเราก็จะไปดำเนินการเองอันนี้เป็นคดีเลือกตั้ง ส่วนการกระทำชื่อเสียงอันนั้นเป็นความผิดอาญาด้วยทาง กกด. ก็จะส่งเรื่องไปตาม วิ. อาญา คือสั่งให้พนักงานสอบสวนคือตำรวจดำเนินการตำรวจก็จะทำสำนวนถ้าหลักฐานพอฟังเขาก็ส่งไปให้อัยการ อัยการก็ดำเนินคดีต่อศาลคดีอาญาตามปกตินะครับ ซึ่งในคดีอาญานั้นมันก็มีโทษ อย่างเช่น โทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี มีโทษปรับแล้วก็มีเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งด้วย ๑๐ ปี อันนั้นมันส่วนของคดีอาญานี้คือขั้นตอนที่เขาทำ แต่ที่นี้ในพรรคแรกมันเหมือนกับมันยังปน ๆ กันอยู่นะครับ นอกจากนี้แล้วคดี ๒ ประเภท คดีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งคือการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก็ตี ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ บัญญัติว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกผู้ใดกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือการเลือก หรือรู้เห็นกับการกระทำของผู้อื่น ฉะนั้นในการรับฟังหลักฐานในคดีเลือกตั้งจึงใช้หลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเท่านั้น แต่พอมาเป็นคดีอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ ถ้ามีเหตุอันสงสัยศาลต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย คือมาตรฐานในการรับฟังพยานไม่เท่ากัน พยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามันยังไม่เท่ากับคดีอาญาซึ่งต้องมี beyond reasonable doubt ซึ่งมันเป็นหลักในทางสากล อันนี้คือปัญหา ฉะนั้นจะมีบางคดีที่ทาง กกด. สั่งเพิกถอนสั่งให้ใบแดงไปก็โดยมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า แต่พอบางที่เป็นไปทางคดีทางอาญาศาลอาจจะยกฟ้อง เพราะว่าศาลอาญาเขาก็ถือว่าเขาต้องพิจารณาตามมาตรา ๒๒๗ ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยเขาต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย คือมันระดับการฟังพยานหลักฐานไม่เท่ากันด้วยอันนี้มันคือปัญหา ฉะนั้นถึงมีคนพูดทำนองว่าทำไม กกด. ให้ใบแดงแต่ศาลยกฟ้องในทางอาญามันมีปัญหาเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานอย่างที่ว่า

นายเชียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับขออนุญาตเรียนถามนิดหนึ่งครับ ในเรื่องของการเลือกตั้งที่ไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมนี้เคสส่วนใหญ่ที่มันเกิดขึ้นคือเรามุ่งไปที่ตัวผู้กระทำผิด

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ตามกฎหมายเลือกตั้ง ที่นี้ถ้าเกิดว่ากรณีอย่างนี้ก็จะเป็นอย่างที่ท่านประพันธ์ว่ามันก็จะมีการถกกันระหว่างเหตุอันควรเชื่อกับ beyond reasonable doubt เพราะว่าเวลาไปบอกว่าทำผิดกฎหมายเลือกตั้งมันจะเป็นโทษทางอาญา แต่ว่าในแง่ของการที่ทำการเลือกตั้งไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมสมมติว่าโดยสภาพแวดล้อมมันพบว่ามันมีการทุจริตขายเสียงมันจับกันไม่ได้ กกต. ทำอะไรได้บ้างไหมครับ

ประธาน : เต็มตรงนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ที่นี้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ วรรคหก ให้นำมาตรานี้ไปใช้บังคับแก่การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม แต่ให้อำนาจของศาลฎีกาเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์และให้คำสั่งและคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด มันจะมีของศาลอุทธรณ์ด้วย ที่นี้ในบรรทัดที่ ๒ ศาลยุติธรรมกับศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลยุติธรรมอยู่แล้วถือว่าอยู่ในศาลยุติธรรม อันนี้เขียนเน้นให้ชัด แต่ที่ศาลปกครองนี่ยังนึกไม่ออกว่ามันจะมีเรื่องอะไรที่ไปศาลปกครอง

ประธาน : ทิ้งเอาไว้ให้เผื่อจะต้องไปมีฟ้องศาลปกครองอะไรจะได้ใช้พึ่งพาอัยการเขาได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เผื่อไว้ นะครับ ที่นี้ในวรรคที่สามในกรณีที่ว่าอัยการสั่งไม่ฟ้องแล้วในนี้ก็จะให้ กกต. ยืนยันเสียง ๒ ใน ๓ แล้วให้อัยการฟ้องคืออยากจะเรียนอย่างนี้ว่าในทางปฏิบัติ กกต. ไม่ทราบนะในชุดที่ท่านอภิปรายกับผมอยู่ไม่ได้มีปัญหาเรื่องนี้เลยนะครับ เมื่อกกต. สั่งให้ดำเนินคดีอาญาก็มีการแจ้งความกับพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนก็ส่งพนักงานอัยการ แล้วที่ผ่านมามีอัยการสั่งไม่ฟ้องเราก็ไม่เคยแย้งกับอัยการเลยเราก็คิดว่าเขาสั่งมีเหตุผล เราไม่เคยแย้งไม่ได้มีปัญหาทั้งสิ้นเลย ถ้าเกิดเราดูคดีไหนว่าเรื่องนี้มันน่าจะฟ้องเราจะใช้วิธีการทางปกครองเราก็จะมีหนังสือแจ้งอัยการสูงสุดว่าเรื่องนี้อัยการสั่งไม่ฟ้องขอส่งสำเนาคำสั่งไม่ฟ้อง หรือขอส่งสำเนาสำนวนให้ทางเราดู พุดง่าย ๆ เหมือนกับฟ้องทางอาญาก็ไม่เคยมีปัญหาเลย ที่นี้มาเขียนอันนี้เหมือนกับบังคับให้อัยการก็ต้องยื่นฟ้องตาม กกต. ถึงแม้จะใช้เสียง ๒ ใน ๓ ก็จริง แต่ว่าในหลักการก็เหมือนกับไปบังคับเขาฟ้อง แล้วการฟ้องคดีอาญานี้คนฟ้องต้องรับผิดชอบ ไม่ใช่ฟ้องแล้ว แล้วฟ้องก็เป็นอะไรก็ได้เหมือนกับคดีจำนำข้าวอย่างนี้อัยการสูงสุดฟ้อง

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

อดีตนายกรัฐมนตรีนำข่าวเป็นจำเลย จำเลยฟ้องกลับอัยการสูงสุดนะครับ ปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ ฟ้องไม่ฟ้องอะไรนี่คือคนที่ฟ้องต้องรับผิดชอบในคำฟ้องตัวเองด้วยนะครับ ก็ยังโชคดีศาลชั้นต้นสั่งยกฟ้องที่อดีตนายกรัฐมนตรียกฟ้องอัยการสูงสุด ขนาดเคยยื่นฟ้องยังถูกฟ้องกลับเป็นจำเลย แล้วอันนี้หลักการบังคับให้เขาฟ้อง

ประธาน : เขาไม่ต้องรับผิดชอบ คือก็ต้องเลือกเอาทางหนึ่ง คือถ้าไม่ให้อัยการฟ้องก็ ignore คณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่ออัยการสั่งไม่ฟ้องแล้วให้ยุติ คือถ้าให้ไปฟ้องกันเองมันเกิดปัญหาไม่มีที่สิ้นสุด แล้วในที่สุดมันจะเกิด ถ้าเกิดไปแพ้ เกิดชนะอัยการก็เสียหาย เกิดแพ้ กกต. ก็เสียหาย เพราะเสียงสตาจค์ไปจ้างคนเขามาฟ้อง คือเสียทั้งคู่แต่ว่าทั้งคู่มันคือคนของรัฐรัฐก็เสียหาย เพราะฉะนั้นจะเอาอย่างไรก็ได้ผมไม่ว่าแต่เอาให้ยุติ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คืออยากจะเรียนอย่างนี้ครับ ประเด็นนี้ในทางปฏิบัติมันไม่ได้มีปัญหาเลยนะครับ แล้วเรามาเขียนแก้ในเรื่องที่ไม่มีปัญหาในอดีตของเดิมถ้าเกิดอัยการสั่งไม่ฟ้อง เดิมบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสียหาย พอเป็นผู้เสียหายก็มีอำนาจมีสิทธิตาม วิ. อาญา อยู่แล้วที่ฟ้องเองมันไม่ได้มีปัญหาทั้งสิ้นนะครับ คือคิดว่าในของเดิมที่เขาบัญญัติกันมาคิดว่าไม่ได้มีปัญหาอะไรนะครับ

ประธาน : เมื่อเช้าใครส่งคลิปเขาเล่นงาน ป.ป.ช. มาให้ดู ก็ไปฟ้องเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ใช่ครับ

ประธาน : ไปฟ้องเองก็ต้องไปจ้างทนายก็เสียไปหลายล้าน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อย่างที่ผมได้เรียนแล้วว่าของ กกต. นี้เราไม่เคยจ้างทนายเลย ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บอกว่าให้ กกต. ไปยื่นคำร้องศาลฎีกาเราไม่เคยจ้างทนายเลยเราอุดสำหรับึกเจ้าหน้าที่เราเป็นคนดำเนินการ ป.ป.ช. ไม่ทำเองไปจ้างทนายมันก็ถึงเกิดเรื่องอย่างนั้นแล้วไปจ้างทนายเจ้าเดียว

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมเรียนกับท่านประธานอย่างนี้ครับว่าจริง ๆ ทางเลือกที่บางประเทศเขาให้ว่าตามอัยการ อัยการประเทศนั้นเขาน่านับถือ คือผมใช้อย่างนี้แล้วกันว่าเราไม่ได้พูดถึง คือตอนนี้ปัญหาที่เราถกกันอยู่ก็คือผมเข้าใจว่าเรายังมีปัญหาเกี่ยวกับสถาบันซึ่งเราคิดว่า

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

มันน่าจะเท่าเทียมกับตุลาการ คือมองว่าอัยการไม่ว่าจะเป็นการคัดคุณสมบัติของคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการให้คำตอบแทนอะไรต่าง ๆ เราคิดว่าสถานะเขาไม่ได้แตกต่าง แต่พอเอาเข้าจริง ๆ ในทางปฏิบัติความรู้สึกในทางสังคมมันยังมีข้อที่ทำให้ยังไม่สนิทใจ คือจริง ๆ ไม่ได้หมายถึงสิ่งที่ท่านประพันธ์พูดนั้นไม่ถูกนะครับ หมายถึงว่าโดยหลักการทั่วไปผมคิดว่าหลักการเรื่องให้อัยการเป็นผู้รับผิดชอบเป็นเรื่องที่น่าจะได้รับการยืนยัน แต่ที่จำเป็นต้องเขียนในลักษณะอย่างนี้ก็เพราะว่าสังคมเรายังไม่พร้อมที่จะรับสภาพแบบนั้นว่าในขณะที่ กกต. ไปไต่สวนมาแล้วเห็นว่าเรื่องนี้ มีพยานหลักฐานแต่พอไปถึงอัยการ อัยการบอกว่าฟ้องไม่ได้หลักฐานอ่อน สังคมมันยังไม่พร้อมจะรับลักษณะแบบนี้ที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าคิดว่ามันต้องเลือกทางใดทางหนึ่ง แล้วผมเชื่อนะครับว่าถ้าเรื่อง ป.ป.ช. เข้าไปใน สนช. ลักษณะก็คงทำนองเดียวกันว่าถ้าไม่ยอมกันก็คงต้องต่างคนต่างเดิน แต่ว่าอันนั้นเป็นเพราะว่าในสมัยที่ผมขออนุญาตอ้างชื่อท่านอาจารย์คณิตในช่วงปี ๒๕๔๐ ที่พูดกันอย่างนี้ท่านก็ยืนยันว่าอัยการไม่ใช่บุรุษไปรษณีย์เพราะฉะนั้นมาบังคับไม่ได้ แต่ในขณะเดียวกันฝ่ายที่เป็นส่วนที่เขาไปไต่สวนมาเขาก็บอกว่ากรณีนี้เขาก็ยืนยันว่าเขาไม่มีศักดิ์ศรีที่ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานมา เพราะฉะนั้นการที่อัยการบอกว่าบังคับไม่ได้เขาก็บอกถ้าอย่างนั้นเขาจ้างทนายฟ้องเองแล้วกัน หรือว่า ป.ป.ช. ฟ้องเองก็ได้ซึ่งมันจะเกิดปัญหาแบบนี้ครับ แล้วอย่างที่ท่านประธานว่าก็คือเหตุผลว่ามันก็ต้องมีคนผิดสักรายหนึ่งไม่รู้ว่าจะเป็นองค์กรอิสระหรือไม่ก็เป็นอัยการปัญหาอย่างนี้เรายังอธิบายต่อสาธารณะไม่ได้นะครับ ถ้าเกิดมันไปอกรูปแบบนั้นว่าถ้าเห็นไม่ตรงกันก็ต่างคนต่างเดิน เพราะฉะนั้นผมเห็นด้วยกับท่านประธานว่าก็ต้องเลือกทางใดทางหนึ่งว่าจะยื่นทางองค์กรอิสระหรือจะให้อัยการเป็นคนตัดสินใจในเรื่องนี้ แล้วผมคิดว่าการเขียนอย่างนี้ได้ทำให้อัยการเสียหาย เพราะท้ายที่สุดในต่างประเทศแม้แต่ระบบที่เขาผูกขาดด้วยระบบอัยการมันก็มีคดีประเภทที่เขาบังคับให้อัยการต้องดำเนินคดี คือผมเรียนยืนยันว่ามันเป็นเรื่องที่บางครั้งคนที่เขารับผิดชอบต่อหน่วยงานนั้นเขาบอกอัยการไม่มีดุลพินิจในเรื่องเหล่านี้ แต่ว่าไม่ใช่หลักในการดำเนินคดีทั่วไปแต่ว่าเป็นเรื่องเฉพาะ ซึ่งเขาเห็นแล้วว่าคนที่รับผิดชอบในกรณีนี้คือองค์กรที่ดูแลอย่างพวกเรื่องของการเสียภาษี เรื่องของอะไรต่าง ๆ ซึ่งถ้ามองในมุมนี้ผมคิดว่า กกต. ต้องรับผิดชอบต่อเรื่องของการตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง เรื่องของการไม่ปฏิบัติตาม

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

กฎหมาย ส่วนประเด็นที่ว่าดูดีหรือยัง ผมคิดว่าท่านประธานให้ทางออกที่ค่อนข้างชัดเจนว่า มันไม่ใช่เสียงยืนยันแบบไม่มีเหตุผลมันเป็นเสียงข้างมาก แล้วก็อันนี้มีผู้ที่เขาวิจารณ์ไว้พอสมควรว่า บางครั้งอัยการเสียงเดียวหรือคนที่ตรวจสำนวนเสียงเดียวกับกรรมการซึ่งผมยกตัวอย่างเช่นที่ กรรมการ ป.ป.ช. เขาบอกว่าเขาต้อง ๙ เสียง เขาเห็นยืนยันในขณะที่อัยการเสียงเดียวเอาชนะคน ๙ เสียงได้ เขารู้สึกว่ามันไม่ค่อยมีเหตุผล ซึ่งอันนี้มันก็มีเหตุที่จะรับฟังนะครับ ผมยังคิดว่าวิธีเขียนที่เราบอกว่าใช้เสียงข้างมากที่ค่อนข้างชัดเจนเป็นเครื่องยืนยันว่าถ้าอัยการเขาบอกว่าเขาไม่เห็นด้วยที่จะฟ้องถ้าเสียงข้างมากเป็นพิเศษยังยืนยันว่าควรให้ฟ้องผมคิดว่่าก็น่าจะพอมีเหตุผล และที่สำคัญคือเราใส่นักกฎหมายเข้าไปด้วยแล้วผมก็ยังเห็นว่า กกต. ก็น่าจะเป็นองค์กรที่มีหลักประกันพอสมควรไม่ใช่องค์กรที่เป็นใครก็ได้เข้าไปอยู่ใน กกต. คือด้วยความเคารพครับผมเห็นเหมือนท่านประธานว่าจะเลือกต้องเลือกทางใดทางหนึ่ง แต่ว่าจะเขียนหรือไม่เขียนนี้ผมไม่ทราบนะครับว่า ถ้ามันเกิดเหตุแบบนี้ขึ้นมาเราจะบอกว่าจะให้ถือตาม กกต. หรือจะให้ถือตามอัยการแน่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมขอเรียนเพิ่มเติมอย่างนี้นะครับว่าประเด็นนี้มันไม่เคยมีปัญหาในทางปฏิบัติ แล้วในระบบ วิ. อาญา ของเราในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ เขาบอกอยู่แล้วว่าคนที่ฟ้องคดีอาญาได้มีพนักงานอัยการกับผู้เสียหาย แล้วก็บัญญัติเอาไว้ด้วยว่าคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีเอง คือมันมีระบบของมันอยู่แล้ว เมื่ออัยการสั่งไม่ฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเดิมเขาเขียนเป็นผู้เสียหายก็มีสิทธิฟ้องได้อยู่แล้วไม่มีปัญหา แล้วในทางปฏิบัติที่ผ่านมาผมได้เรียนทั้งต้นแล้วว่ามันไม่ได้มีปัญหา เรามายกร่างสิ่งที่ไม่มีปัญหาให้มันมีปัญหาละครับ แล้วที่อัยการเขาสั่งไม่ฟ้อง เขาไม่ได้ว่าเขาสั่งไม่ฟ้องได้ตามใจชอบของเขาละครับ ปกติเขาก็จะมีอัยการ มีคณะ มีการกลั่นกรองตามลำดับชั้น แล้วคำสั่งของอัยการซึ่งไม่ใช่อัยการสูงสุดมันต้องเสนอไปให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติในส่วนกลาง หรือสมัยเดิมในต่างจังหวัดก็เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดตอนนี้คำสั่ง คสช. ไปแก้ไขเสนอผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคเขายังตรวจหนักเข้าไปอีกคำสั่งไม่ฟ้องอัยการนี้ คือไม่ใช่ว่าเขาสั่งได้เลย มันมีกระบวนการกลั่นกรองอยู่แล้ว

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ประธาน : ที่นี้ลองคิดอย่างนี้นะครับว่าในกระบวนการตามปกติอัยการสั่งไม่ฟ้องถามว่ามันยุติไหม ไม่ครับ ตัวคำสั่งอัยการนี้ยุติไหม ยังไม่ยุติใช่ไหม ต้องส่งไปให้อัยการสูงสุดหรือผู้บัญชาการตำรวจ ที่นี้ถ้าอัยการสูงสุดบอกว่าไม่เห็นด้วย ฟ้อง ยุติไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คำสั่งอัยการสูงสุดขั้นสุดท้ายจะเป็นอันนั้นนะครับ สมมติอัยการชั้นต้นสั่งไม่ฟ้องอะไรกันมา แต่ต้องก่อนขั้นตอนมันจบตาม วิ. อาญา นะครับ

ประธาน : ก็สอบจนเสร็จจนสั่งไม่ฟ้อง สั่งไม่ฟ้องเขาต้องเสนอสำนวนต่ออัยการสูงสุด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วแต่

ประธาน : หรือถ้าต่างจังหวัดก็เสนอสำนวนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดถูกไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในต่างจังหวัดเวลาสำนวนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด

ประธาน : เดิมเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งบอกว่าฟ้อง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขาจะส่งสำนวนมาให้อัยการสูงสุดชี้ขาด ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดแย้งก็จะส่งสำนวนมาให้อัยการสูงสุดชี้ขาด

ประธาน : แล้วถ้าอธิบดีตำรวจแย้งล่ะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็เหมือนกันครับ ก็ส่งให้อัยการสูงสุดชี้ขาดเหมือนกัน พอส่งให้อัยการสูงสุดชี้ขาด อัยการสูงสุดชี้ขาดอย่างนั้นก็จะเป็คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง สมมติถ้าเห็นด้วยก็จะเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของอัยการ แต่คำสั่งไม่ฟ้องอันนั้นก็ไม่ได้ตัดสิทธิผู้เสียหายจะฟ้องเองอยู่ดีนะครับ

ประธาน : ที่นี้เรื่องนี้มันแผ่นดินเสียหาย มันไม่ใช่ผู้เสียหายธรรมดา แล้ว กกต. ก็เป็นองค์กรอิสระที่เราสร้างขึ้นเพื่อให้เป็น authority ในเรื่องนี้ อันนี้มันก็ต้องหาจุดยุติให้ได้ว่าแล้วจะอย่างไร ที่ปล่อยไปว่าแล้วให้ไปฟ้องเองผมคิดว่ามันเป็นทางแก้ที่ตบหน้ากลไกของรัฐ แปลว่ารัฐไม่สามารถจัดการกันได้เลยต่างคนต่างเดินกันไปซึ่งมันไม่ถูก ที่นี้ถ้าเราคิดว่าเมื่ออัยการสั่งไม่ฟ้องแล้วนี่ควรจะเป็นที่ยุติ เราก็ต้องหาเหตุผลว่าแล้วเราไม่ไว้ใจ กกต. หรือ กกต. เขาบอกว่าเขาไปดูมาแล้วเขาเห็นว่าอันนี้มันผิด

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : ผมขออนุญาตท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่า กกต. กับอัยการคงจะมีจุดร่วมกันอยู่แต่ว่ามีจุดต่างกันอยู่หนึ่งที่ท่านประพันธ์ได้กรุณายกขึ้นมา ก็คือว่า กกต. เป็นเรื่องของการเพิกถอนสิทธิซึ่งเราใช้แต่เพียงว่าหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ในขณะที่พนักงานอัยการเวลาเขาฟ้องจะเอาคนติดคุกติดตารางมันต้องเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัย เพราะฉะนั้นการทำหน้าที่ของ กกต. กับพนักงานอัยการจึงมีส่วนที่เหมือนกัน subset กันอยู่ มัน lap กันอยู่ส่วนหนึ่ง ในกรณีที่ กกต. เชื่อมีเหตุอันควรเชื่อแล้วดันเป็นข้อเท็จจริงที่เชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยมันเป็นคดีอาญาซึ่งสามารถที่จะนำไปสู่ศาลได้ ผมเข้าใจว่าในกรณีเช่นนี้ถึงอย่างไรอัยการก็ต้องฟ้อง แต่มันจะมีบางคดีซึ่ง กกต. เห็นว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า แต่ในการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการในคดีอาญาเขายังไม่เชื่อโดยสนิทใจโดยปราศจากข้อสงสัย เพราะฉะนั้นเขาก็มีสิทธิที่จะมีคำสั่งไม่ฟ้องได้ เมื่อสักครู่มีการพูดถึงเรื่อง วิ. อาญา ขึ้นมาจะเป็นไปได้ไหมครับว่าถ้าเราจะพยายามทำตรงนี้ให้มันเข้าสู่ระบบที่เรามีอยู่ก็คือว่าถ้าพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง แล้วก็แจ้ง กกต. ทราบ ถ้า กกต. ยินให้ส่งไปให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย อัยการสูงสุดวินิจฉัยอย่างไรแล้วก็ให้เป็นที่สุด ถ้าที่สุดแล้วอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้อง กกต. ก็ไปดำเนินคดีเองต่อไปได้ หรือไม่ก็ให้คำสั่งของอัยการสูงสุดนั้นเป็นที่สุด คำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดเป็นที่สุด เพราะว่าเรื่องของการดำเนินคดีอาญาผมคิดว่าพนักงานอัยการควรจะมีคามรับผิดชอบเป็นความรับผิดชอบของพนักงานอัยการโดยตรง เพราะฉะนั้นเขาควรจะมีสิทธิที่จะใช้ดุลพินิจอย่างสมบูรณ์แบบว่า มันเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยได้หรือไม่ ไม่อย่างนั้นเราไปบังคับให้เขาฟ้องมันก็กระไรอยู่ แต่ถ้าพนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นให้สั่งฟ้อง ผมคิดว่าโดยประสบการณ์ของอัยการสูงสุดคดีนั้นฟ้องได้มีหลักฐานอันควรเชื่อแต่ว่าอัยการเบื้องต้นมองตรงนั้นไม่เห็น

ประธาน : คือที่เขียนอย่างนี้เพราะอยากจะบังคับอัยการให้เขาทำตรงนี้คืออัยการถ้าเห็นว่าสำนวนอ่อนก็สั่งไต่สวนเพิ่มเติมหรือจะสอบสวนเองก็เขาก็ไปสอบสวนเอาให้มันปราศจากข้อสงสัย แล้วสอบสวนเสร็จแล้วมันไม่ได้ความก็จะได้ไปบอกกับ กกต. เขาว่าสอบแล้วมันไม่ได้เรื่องนะ ถ้าอย่างนั้นก็ยุติได้ สิ่งที่ผมกลัวก็คือว่า กกต. ทำสำนวนมาอย่างไรฉันอ่านสำนวนเสร็จแล้วมันยังไม่สมบูรณ์ก็เลยสั่งไม่ฟ้อง ไม่ใช่ตัวนี้ ไม่ใช่วิชาชีพของตัวทำตัวนี้ให้มันสมบูรณ์

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ภริญา ๒/๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับคือผมว่าปัญหาในระบบมันมีอยู่ในโครงสร้าง คือ ๑. มันเขย่งกันอยู่ในเรื่องของหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นมาตรฐานในการพิจารณาของการใช้กฎหมายของแต่ละหน่วยมันยังไม่เหมือนกัน อันที่ ๒ ผมว่าความไว้วางใจได้ของหน่วยงานของรัฐที่เราจะคิดว่าจะมีมาตรฐานทุกอันในความเป็นจริงมันก็ไม่ได้มี บางยุคบางสมัยเราก็เชื่อบางหน่วยได้ บางยุคเราก็เชื่อบางหน่วยไม่ได้ ทีนี้ถ้าเราจะเอาเฉพาะในส่วนของอัยการเราก็เพิ่มเฉพาะขั้นตอนของอัยการได้ไหมครับ แล้วก็เปิดประตูไว้ ๒ ประตูเหมือนเดิมเหมือนกับที่ท่านประพันธ์บอก คือผมว่าการเปิดประตูไว้ ๒ ประตูประโยชน์ก็ไม่เสียหาย คือว่าส่วนรวมได้เพราะว่าปัญหาของโครงสร้างที่พูดตอนต้นคือมันยังเขย่งกันอยู่ เพราะฉะนั้นถ้าฟ้องกันไม่รู้มันก็ใช้เวลาในการพัฒนาตัวระบบของมันไป เพราะว่าตอนนี้ระบบมันยังไม่ได้มัน ตอนแรกเราก็เคยพูดกันอยู่ว่าศาลก็จะได้ประสบการณ์ไปอีกสักพักหนึ่งแล้วท่านก็จะได้เรียนรู้มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพอตามกฎหมายเลือกตั้งท่านต้องใช้แบบนี้

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือผมก็ให้ข้อมูลตามที่เคยประสบมา ก็แล้วแต่ที่ประชุมว่าจะเอาอย่างไร ไม่ได้มีปัญหาอะไร แต่ว่าให้ข้อมูล แล้วการที่จะใช้เสียงมติ ๒ ใน ๓ ไปบังคับ อัยการเขาดำเนินคดี ผมก็ได้ยกตัวอย่างแล้วคดีจำนำข้าว ป.ป.ช. เป็นคนทำมา อัยการฟ้อง แต่เวลาเขาจะฟ้องกลับเขาฟ้องอัยการสูงสุดคนฟ้อง เขาไม่ได้ฟ้อง ป.ป.ช. เพราะคุณรับผิดชอบ เพราะคุณเป็นคนเซ็นยื่นฟ้อง คุณต้องรับผิดชอบ แล้วเราไปบอกว่าคุณต้องยื่นนะอะไรอย่างนี้

ประธาน : ศาลก็ยกฟ้อง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ว่าต้องไปเป็นจำเลย

ประธาน : คือถ้าจะให้อิสระกับอัยการโดยวางใจว่าอัยการจะดูแลอย่างดีแล้ว ก็ต้องให้มันหยุดแค่นั้น ไม่ต้องโต้แย้งกัน แต่ว่าเขียนเงื่อนไขเสียหน่อยได้ไหมว่า ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้องจะทำอย่างนั้นได้ต่อเมื่อได้ดำเนินการสั่งให้เจ้าหน้าที่เขาได้สวนเพิ่มเติม หรือตัวเองไปสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว แล้วก็เห็นว่ายังไปไม่ได้ แล้วเมื่อเห็นว่าไปไม่ได้ให้เสนออัยการสูงสุด ถ้าอัยการสูงสุดเห็นชอบด้วยก็จบ ไม่ต้องมาหา กกต. อีก จะได้ไม่เกิดเป็นปัญหาว่าใครมีอำนาจเหนือใคร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แบบเดิมไม่ดีเลย ก็อัยการสั่งไม่ฟ้องผู้เสียหายก็ไปฟ้องเอง

ประธาน : มันเสียหายกับหลัก ของ ป.ป.ช. เราก็จะต้องไปตามแก้อยู่เหมือนกัน เพราะไม่อย่างนั้นมันเกิดปัญหาอย่างที่ว่านี้ ในที่สุดก็ตกเป็นเหยื่อทนาย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ถ้าอย่างนั้นถ้าสมมุติว่าอัยการกับทางศาลนี้ยังมีน้ำหนักไปในเรื่องของหลักฐานที่เชื่อโดยปราศจากข้อสงสัย ทาง กกต. ส่งเรื่องไปอย่างไร มันก็ไม่มีทางจะชนะอยู่ดี ถ้าเราทำอย่างนั้น เพราะปัญหาจริง ๆ ก็คือว่าโครงสร้างของความคิดในเรื่องการใช้หลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หรือว่าเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยมันยังมีอยู่ เพราะมันใช้ไม่เหมือนกัน ทีนี้พอเราไปเทที่ให้อำนาจใดอำนาจหนึ่งผมว่ากระบวนการของการเรียนรู้ตรงนี้ perception ของศาลยังไม่เปลี่ยน ผมยังรู้สึกว่ามันเปิดประตู ๒ อันอย่างที่ท่านประพันธ์ว่าประโยชน์จะเกิดกับส่วนร่วม และให้เวลามันพัฒนาไปอีกสักนิดหนึ่ง ผมยังรู้สึกอย่างนั้น เพราะกลัวว่าถ้าเราให้ไปสิ้นสุดอยู่ที่อัยการเลย ถ้าเห็นแบบเดียวกับศาลคดีเลือกตั้งที่เราอุตสาหกรรมมาว่าอยากให้ กกต. ไปจับโน่นจับนี้ พอไปจับมาแล้วบางส่วนหลักฐานไม่ถึงขนาดนั้นมันก็ไปไม่ได้สักอันหนึ่ง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณ ภาดา ๓/๒

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมยังคิดว่าระบบผู้เสียหายใช้ไม่ได้สำหรับคดีอาญา เพราะโดยเฉพาะอย่างนี้ไม่ใช่เรื่องประชาชนเสียหาย มันเป็นเรื่องกระบวนการของรัฐเสียหาย คือผมยังยืนยันว่าหลักนี้ไม่ใช่เรื่องประชาชนตกไม่ตก มันกลายเป็นว่าระหว่างอัยการกับ กต. ใครดีกว่ากัน ทุกวันนี้ ป.ป.ช. กับอัยการก็เป็นปัญหาแบบนี้แหละว่าฟ้องคนหนึ่งเห็นอย่างหนึ่ง อีกคนเห็นอีกอย่างหนึ่ง ถามว่าใครที่เสียหาย คือทุกคนบอกว่าไม่มี ประชาชนได้หมด ศาลยกฟ้องประชาชนได้ เพราะว่าได้พิสูจน์แล้วว่าไม่มีอะไรที่สงสัย คืออันนี้เป็นวิธีหรือ perception แบบเดิมที่ว่าเราใช้ระบบกระบวนการยุติธรรมแบบชาวบ้าน คือใครสงสัยก็ไปหาศาล แต่ว่าในทางความเป็นจริงถ้าเราตั้งระบบอัยการ เราต้องการที่จะให้กลไกตรงนี้เป็นกลไกที่ทำหน้าที่กลั่นกรองผลประโยชน์ของสังคมจริง ๆ ผมคิดว่าอย่างที่ท่านปรารถนาพูด จริงอยู่ว่า กต. ตรวจสอบหลายลักษณะ ตรวจสอบเรื่องมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าอันนี้เพื่อจะตัดสิทธิ แต่ว่าเรื่องของการฟ้องคดีอาญาผมก็เชื่อว่า กต. ก็ต้องพิจารณาตามพยานหลักฐานที่ปราศจากข้อสงสัยเช่นเดียวกัน ซึ่งหลักการตรงนี้เราไม่ได้สอน แต่เราไปพูดว่าตำรวจไม่ต้องใช้อย่างศาล คนสอบสวนไม่ต้องใช้อย่างศาล เพราะศาลจะเป็นคนไปกรองให้เอง ซึ่งอันนี้ละคือระบบผู้เสียหาย เพราะเราบอกว่าเราไม่มั่นใจก็ขอให้ศาลเป็นคนคล้าย ๆ ปิดไปให้ที่ศาลแล้วกันว่าศาลจะเป็นคนบอกเองว่าใครผิดใครถูก อันนี้คือระบบวิธีพิจารณาที่เราทำกันอยู่ ทำให้คดีมันรกรศาล อันนี้คือสภาพความเป็นจริงแบบนี้ ในขณะที่เราก็ไม่โตสักที อัยการก็บอกว่าไม่รู้ฟ้องมาฟ้องไป ด่วนมาด่วนไป อันนี้คือสภาพความเป็นจริงที่เราเห็น เพราะว่าเราบอกว่าทุกอย่างควรจะไปจบที่ศาล ถ้าเป็นคดีแพ่งแน่นอน เพราะเราไม่รู้ว่าเราเป็นผู้เสียหายเราก็ไปหา แต่พอเป็นคดีอาญาปุ๊บ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือความเสียเวลาที่มันเกิดระหว่างคนที่ถูกฟ้อง ปัญหาคือว่าการที่เราเอาคนคนหนึ่ง เอาอนาคตเขาไปที่ศาล โดยเราบอกว่เราก็ไม่แน่ใจ ก็ให้ศาลเป็นคนตัดสินว่าคุณควรจะติดคุกหรือไม่ อันนี้คือข้อที่เราแยกไม่ออกระหว่างเรื่องคดีแพ่งกับคดีอาญา คดีแพ่งไม่มีเรื่องเสรีภาพ คดีแพ่งเป็นเรื่องว่าใครควรจะได้ มีสิทธิหรือไม่มีสิทธิ แต่คดีอาญาคือจะเข้าคุกไหม อันนี้คือความแตกต่างที่ทำให้เราต้องยอมรับว่าอัยการ ถ้าเราอยากจะให้เขาเป็นคนรับผิดชอบ ผมเห็นด้วยนะครับว่าต้องทำให้เห็นว่าสถาบันนี้ต้องมีความรับผิดชอบ ผมถึงบอกว่าผมไม่ติดใจ ผมเพียงแต่ว่าอยากให้จบที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะไม่อย่างนั้นสังคมกลายเป็นเกิดความเคลือบแคลงว่า กต. ทำงานดีหรือเปล่าหรืออัยการกลั่นกรองดีไม่ดี อันนี้คือปัญหาที่มันเกิดอยู่ตลอดเวลา แล้วผมเชื่อว่าสิ่งนี้ถ้าเกิดขออนุญาตเอ่ยนามท่านกล้าณรงค์ ถ้าเข้าไปที่ สนช. ผมเชื่อว่าท่านก็ยังยืนยันว่าอัยการกับ ป.ป.ช.

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

คือผมมองว่าก็มีความเชื่อว่าท่านก็ยังมีความเห็นว่ายังไม่ไว้วางใจฝ่ายหนึ่งอยู่ดี แต่ว่าสำหรับผม ผมเห็นว่าถ้าจะให้ยึดการรับผิดชอบผมเห็นด้วย ไม่ได้ติดใจเรื่องนี้เลย เพียงแต่ว่าบอกว่าเอาด้านใดด้านหนึ่งให้ขาดไป ถ้า กกต. จะรับผิดชอบก็ให้อัยการว่าไปตามนั้น หรือถ้าจะให้ยึดการรับผิดชอบก็วางมาตรการให้ชัดเจนลงไปเลยว่าทุกอย่างเคลียร์ ผมเห็นด้วยกับท่านประธานว่าถ้าจะให้ยึดการเป็นคนรับผิดชอบก็เขียนเคลียร์ไปเลยว่าตรงนี้เคลียร์แล้ว ได้ตรวจสอบ ได้อะไรต่าง ๆ จนสว่างกระจ่างใจมาแล้ว สูดซอຍแล้ว ไม่มีอะไรที่จะติดขัดแล้ว ผมเห็นด้วยตรงนี้ครับ

ประธาน : ถ้าเราเขียนให้มันชัดเจนได้ไหมว่าอัยการมีดุลพินิจในการที่จะสั่งไม่ฟ้องได้ เมื่อ ๑. เห็นว่าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด ๒. เมื่อเห็นว่าพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด แต่การจะสั่งด้วยเหตุนี้ได้ให้อัยการจะสั่งได้ต่อเมื่อได้สั่งให้เจ้าพนักงานเขาไปสอบสวนเพิ่มเติม หรือตัวเองได้สอบสวนเพิ่มเติมแล้ว และยังไม่สามารถหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ก็ให้สั่งไม่ฟ้องได้ แต่ถ้าเป็นกรณีอื่นต้องฟ้อง จะยิ่งหนักเข้าไปใหญ่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าจะสั่งไม่ฟ้องเขาก็ต้องพิจารณาเหตุอย่างที่ว่าอยู่แล้ว คืออันนี้ผมก็ให้เป็นข้อมูลเฉย ๆ ว่าที่ผ่านมามันไม่ได้มีปัญหาระหว่าง กกต. กับอัยการ ที่อันนี้คงจะไปใช้กับ ป.ป.ช. ด้วย ปัญหาอยู่ที่ ป.ป.ช. ไม่ได้อยู่ที่ กกต. แต่ กกต. โดนก่อน

ประธาน : แต่มันมีเรื่องทำนองเดียวกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้จะไปใช้กับ ป.ป.ช. ด้วยใช่ไหม เพราะ ป.ป.ช. เพราะใช้เสียง ๒ ใน ๓ ก็ลักษณะนี้ใช้ใหม่ ถ้าเป็นอย่างนี้ ถ้าจะเอาอย่างนี้ยืนยันอย่างนี้เป็นแบบนี้ที่นี้เวลาอัยการยื่นฟ้องคดีไป อัยการต้องรับผิดชอบเป็นคนเซ็นฟ้อง ถ้าอย่างนั้นต่อไปในอนาคตคดีนั้นเกิดศาลยกฟ้องแล้วคนที่อัยการฟ้องเป็นจำเลย เขาอาจจะฟ้องกลับเรียกค่าเสียหายค่าทดแทน

ประธาน : เขาอ้างได้ว่าเขาทำตามกฎหมาย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขาก็อ้างว่าฟ้องตามคุณนะ ไม่อย่างนั้นอัยการสูงสุดฟ้องคดีจำนำข้าว ป.ป.ช. ไม่โดน อัยการสูงสุดคนเซ็นโดนอย่างนี้ ถ้าเกิดอัยการฟ้องไปแล้วในที่สุดเกิดผลคดีข้างหน้าเป็นอย่างไร แล้วอัยการมาโดนฟ้องเป็นจำเลยด้วยอย่างนี้ ฟ้องเรียกค่าทดแทนด้วยอะไรอย่างนี้

ประธาน : ก็สุดแต่ว่าถามใคร ถ้าถาม ป.ป.ช. ก็บอกชนะมากกว่าแพ้ ถ้าถามอัยการ อัยการก็บอกว่าแพ้มากกว่าชนะ เราก็ยังไม่เคยไปตรวจนับสักที มีชนะ แล้วก็ผิดคดีอาญา

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ธรรมดาอันหนึ่งที่อัยการสั่งไม่ฟ้อง แล้วผู้เสียหายโดนตำรวจให้ฟ้องแล้วก็ชนะด้วย คดีที่หมอฆ่าเมีย ที่หันใสโส้วม แล้วอัยการบอกว่าไม่มีหลักฐานนำสืบได้ว่าเศษชิ้นนั้นเป็นของหมอที่เป็นเมีย หรืออะไรสักอย่าง บอกไม่มีใครเห็นคนฆ่า ไม่เห็นการฆ่า มีแต่พยานแวดล้อมทั้งนั้น แต่ในคดีนั้น บังเอิญเจอพ่อแม่ของผู้ตายเขาสู้เต็มที ตำรวจก็ช่วยจะเอาชนะอัยการก็ช่วยเต็มที่เหมือนกัน ดูเหมือนจะเป็นครั้งแรกที่ตำรวจทำงานเต็มสุดฝีมือ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมอาจจะรบกวนเรียนถามท่านประพันธ์นิดหนึ่งว่า เวลาที่อัยการบอกว่าสั่งไม่ฟ้อง คือเศษขององค์กระโถนนี้ หรือบอกว่าหลักฐานไม่เพียงพออัยการอธิบายไหมว่าทำไมไม่ฟ้อง ที่ไม่ผิดเป็นเพราะอะไรอย่างไร แล้วก็ที่ไม่เพียงพอเป็นเพราะอะไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เวลาอัยการสั่งไม่ฟ้องเขาจะต้องแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องพร้อมด้วยเหตุผลในหนังสือที่แจ้งอยู่แล้ว เขาจะแจ้งเลยว่าเขาสั่งไม่ฟ้องเขามีเหตุผลอะไร เขามีแจ้งอยู่แล้ว

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ทีนี้ถ้าสมมุติว่าอีกฝั่งหนึ่งเขาไม่เห็นด้วยกับความเห็นของอัยการ คือจริง ๆ ในทางกฎหมายอัยการก็ถึงที่สุดอยู่แล้ว แต่ที่นี้อย่างเศษของหมอผีพรที่ถูกล่า อันนี้ก็เป็นตัวอย่างอันหนึ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขาไปยื่นฟ้องเองตาม วิ. อาญา มาตรา ๒๘

ประธาน : แล้วอัยการมีความผิดใหม่ที่ปฏิเสธไม่ฟ้อง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คืออัยการที่เขาสั่งไม่ฟ้องเขาก็ต้องดูสำนวนพอสมควร เพราะว่าเวลาที่มีเรื่องร้องเรียนเขาก็เรียกสำนวนมาดู แล้วก็มีการมาดู ซึ่งก็ถูกลงโทษทางวินัยก็มี เวลาอย่างนี้ใช้ดุลพินิจอาจจะไม่ชอบ หรือโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดเขามีระเบียบว่าให้สำนวนประเภทนี้ให้ส่งให้อธิบดีอัยการพิจารณา ก่อน แล้วไม่ส่งสำนวน อย่างนี้ก็ผิดวินัยเลย

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือผมขออนุญาตเรียนกับท่านประพันธ์ตรง ๆ คือจริง ๆ ในแง่ของความกลางแกลงเรื่องการทำหน้าที่ของอัยการหลายเรื่องมันก็มีเหตุในการที่จะกลางแกลงได้ที่พูดนี้คือน้องสาวผมก็เป็นอัยการ แต่ว่าที่เรียนก็เพื่อให้เห็นว่าคืออย่างไรในเศษของนิสิตจุฬาโดนยึดยาบ้า อัยการสั่งฟ้องเลย แล้วผมก็ไปพบอัยการคนที่ทำคดีว่าทำไมสั่งฟ้อง คือไม่มีสงสัยเลย เขาบอกว่าเศษเรื่องยาเสพติดมาเยอะมาก เขามาเขาก็เซ็นสั่ง ๆ สั่งเลยไม่ดูรายละเอียดเลย อันนี้ที่เป็นประเด็นปัญหาที่มันก่อให้เกิดความกลางแกลงใจกับคนที่ไม่ว่าจะเป็นถูกฟ้องหรือจะเป็นคนที่ฟ้องก็ตาม

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าเกิดเขาสิ่งอะไรแล้วก็พยานหลักฐานไม่พอฟ้อง
แล้วยังฟ้องไปผู้เสียหายก็ฟ้องกลับ

ประธาน : ตกลงเอาอย่างไรดี ปล่อยอย่างนี้ไปก่อน

เลขานุการ : คืออยากให้อัยการสูงสุดเป็นคนชี้ขาดในความเห็นผม เขียนทิ้งไว้มัน
จะได้เข้าระบบกับ วิ. อาญา

ประธาน : อัยการสูงสุดบางที่ชี้กลัwnักการเมืองไม่แพ้อธิบดีตำรวจเหมือนกัน

เลขานุการ : เราอุตส่าห์ให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแล้ว ถ้าเขา
ยังทำตัวอย่างนั้นก็ต้องรับผิดชอบ

ประธาน : ก็เป็นมาตั้งรัฐธรรมนูญหมดไปฉบับหนึ่งแล้ว ก็ที่เกิดเหตุในรัฐธรรมนูญ
๒๕๕๐ องค์กรอิสระ เกิดเหตุในช่วงนี้ทั้งนั้นเลย ๒๕๔๐ มาก่อน คดีธรรมกาย นั้นก็อิสระแล้ว
๒๕๕๐ ก็อิสระยิ่งขึ้น ก็ยังกลัว

เลขานุการ : ไม่เป็นไรครับ ไม่ถอนครับ

ประธาน : ตอนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ อัยการก็อิสระแล้ว แต่ตอนนั้นจริง ๆ ก็ตาม
กฎหมายของอัยการก็อิสระ ทางราชการสั่งไม่ได้ แต่ว่าตัวกฎหมายที่ออกให้อิสระ ใครสั่งย้ายไม่ได้
คดีนั้นก็ไปศาลรัฐธรรมนูญแล้วนะ ครบทุกคดีแล้ว มาตรา ๓๑

พันตำรวจตรี ธีรวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผม พันตำรวจตรี
ธีรวัฒน์ กกด. ครับ ในวาระหนึ่งคดีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
เข้าใจว่าน่าจะเป็นอำนาจของ ป.ป.ช. กกด. ตามรัฐธรรมนูญรู้สึกจะไม่มี

ประธาน : มีไหม

เลขานุการ : มีศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็ศาลอุทธรณ์

ประธาน : ศาลฎีกาอยู่เฉย ๆ หรือ

เลขานุการ : ศาลฎีกา ศาลอาญาเป็นของ ป.ป.ช.

ประธาน : แปรญัตติงบประมาณล่ะ ศาลอะไร

นายอุดม รัฐอมฤต : ศาลรัฐธรรมนูญครับ

ประธาน : มาตรา ๔๑

นางสาวอนัญ ยศสุนทร : มาตรา ๔๑ การฟ้องคดีเกี่ยวกับการใช้อำนาจทาง
ปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองของคณะกรรมการหรือของสำนักงานที่ดำเนินการ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณภาค ๓/๖

ตามมติของคณะกรรมการ และมีใช้การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ประธาน : แปลว่าอะไร นี่ร่างใคร กกด.

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เป็นของเดิมใน พ.ร.บ. กกด. ปี ๒๕๕๐ คือไม่อย่างนั้น ถ้าไม่เขียนไว้ อันนี้อยู่ในรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ฟ้องคดีเกี่ยวกับการใช้อำนาจทางปกครอง ซึ่งไม่ใช่การวินิจฉัยชี้ขาด ถ้าเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดไม่ไป ทีนี้ถ้าไม่ใช่การวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจตามรัฐธรรมนูญ อย่างเช่นการลงโทษทางวินัยพนักงาน

ประธาน : นั่นสิ แล้วทำไมถึงจะไปศาลปกครองสูงสุด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่อย่างนั้นเขาต้องไปเริ่มที่ศาลชั้นต้น

ประธาน : ก็นั่นสิ ก็ต้องไปเริ่ม ก็ชาวบ้านเขาก็เริ่มศาลชั้นต้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทีนี้เขาคงเห็นว่าเป็นมติ กกด. เหมือนกับว่าได้พิจารณาในชั้นหนึ่งแล้วก็เลยไปศาลปกครองสูงสุด

ประธาน : มีสำนักงานด้วย คือถ้าเราไม่ไปเขียนให้ต้องไปศาลปกครองสูงสุดมันก็ไปศาลธรรมดาที่ไม่ต้องเขียน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ต้องไปเริ่มศาลปกครองชั้นต้น

ประธาน : ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับคำสั่ง เกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการลงประชามติ หรือพรรคการเมือง อย่างนี้ก็นำไปศาลปกครองสูงสุดเพราะต้องรีบ แต่ถ้าเป็นคำสั่งทางปกครองธรรมดา เกิดจะซื้อคอมพิวเตอร์ ซื้อเครื่องลงคะแนน ซื้อเสร็จแล้วเกิดทะเลาะกันเป็นสัญญาทางปกครองเลยไปศาลปกครองสูงสุด ก็ไม่ควร ซ้ำด้วยนะ เพราะมีศาลเดียว คดีค้างอยู่เป็นหมื่น แต่ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้งพรรคการเมือง หรือการลงประชามติมันก็เป็นกรวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ มันก็ไม่ไปศาลปกครอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญไม่ไปศาลปกครอง เพราะว่าเราเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ

ประธาน : เอาออกไว้ก่อนดีไหม เพราะไม่มีเหตุอะไร

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ตรงนี้มาตราเมื่อเข้าคุยกันในอนุกรรมการก็มีอนุกรรมการท่านหนึ่งท่านยกตัวอย่างว่าอันนี้เทียบเคียงกับอำนาจของ ก.พ.ค. เวลาที่มีคำสั่งทางปกครอง-----

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ยกตัวอย่าง ๑ เช่น ปลดเลขาธิการ หรือว่าเวลาไปร้อง ผมไม่แน่ใจเหมือนกัน คือกรณีของ ก.พ.ค. ถ้า ก.พ.ค. มีคำสั่งอะไรจาก ก.พ.ค. ก็จะไปศาลปกครองสูงสุดเลย ไม่ต้องไปที่ศาลปกครองชั้นต้น ทีนี้เมื่อเข้าผมก็พยายามนั่งคิดตามเหมือนกันว่าแล้วอย่างกรณีนี้ถ้ามันเป็นเรื่องของการใช้อำนาจทางปกครองเรื่องของการบริหารงานบุคคลภายในตัว กกต. เองว่ากรรมการสั่งอย่างเช่นปลดเลขาธิการ ปลดรองเลขาธิการ หรืออะไรก็แล้วแต่ หรือว่าให้เขาไปปลดเจ้าหน้าที่ ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องพวกนี้หรือเปล่า ผมยังคิดตามไม่ค่อยทันเหมือนกันว่าแล้วทำไมถึงไม่ไป คือเขาบอกว่าไม่อย่างนั้นมันต้องไปชั้นต้น แต่ฟังดูจริง ๆ ก็เนื่องจากพวก กกต. ไม่รู้จะไปร้องทุกข์ที่ไหน เพราะถ้าเป็นราชการปกติเขาก็ไป ก.พ.ค. ก่อนและจาก ก.พ.ค. ก็ไปศาลปกครอง ถ้าอย่างนี้เขาก็จะวิ่งไปที่ศาลปกครองสูงสุดเลยไม่ผ่านชั้นต้น

ประธาน : ก็ไม่มีเหตุอะไรที่จะต้องไปอย่างนั้น ก็ไปเหมือนอย่างชาวบ้านเขาไป

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ถ้าเขาไป ก.พ.ค. แล้วก็จะไม่มีเหตุที่จะต้องไปศาล
ชั้นต้น แต่ว่าเนื่องจากเขาก็ไม่มีองค์การที่ดูแล เพราะว่าตัวคณะกรรมการทำหน้าที่เหมือนกับเป็น
ก.พ. ของหน่วยงานอยู่แล้ว เมื่อเป็น ก.พ. ของหน่วยงานถ้า ก.พ. ของหน่วยงานมีคำสั่งอะไรเขาก็
ไม่รู้จะไปอุทธรณ์ที่ไหน เมื่อเขาไม่รู้จะไปอุทธรณ์ที่ไหน เพราะว่ามันไม่มีตัว ก.พ.ค. เหมือนราชการ
พลเรือนทั่วไป คือจริง ๆ ถ้าอย่างนั้นมันยังน่าจะต้องไปชั้นต้นก่อนแล้วค่อยไปศาลสูงครับ

เลขานุการ : ถูกแล้วครับอาจารย์อันนั้นตามระบบเลย

ประธาน : ก็ถูก แต่อยู่ ๆ จะไปฟ้องศาลปกครองสูงสุดเดี่ยวศาลปกครองสูงสุดก็
ตายพอดี

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ขออนุญาตนะคะ ของ ก.พ. ที่เขาให้ไป ก.พ.ค. ก่อน
แล้วพอพ้นจาก ก.พ.ค. แล้วไปศาลสูง เพราะว่าในกฎหมายจะกำหนดคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม
ของ ก.พ.ค. ไว้เทียบเท่าศาลปกครองชั้นต้นเลย เขาก็เลยมองว่าตรงนั้นการพิจารณาได้ในลักษณะ
มาตรฐานเดียวกับชั้นต้นแล้วในกฎหมาย ก.พ. เขาก็เลยบอกว่าถ้าเสร็จจาก ก.พ.ค. เสร็จให้ไปศาล
สูงสุดได้เลยคือเขาก็จะมีเหตุผลของ ก.พ. อยู่นะคะ

ประธาน : เขาช่วยกรองให้ มาตรา ๔๒

นางสาวอนัญ ยศสุนทร : มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าคดีใดสมควรจัด
ให้มีมาตรการคุ้มครองบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นพยานอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ
ตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ในขั้นตอนการสืบสวน หรือไต่สวนของ
คณะกรรมการ หรือการดำเนินคดีเลือกตั้งในศาล ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการในการคุ้มครอง
พยานในคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

มาตรการในการคุ้มครองพยาน หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าใช้จ่ายในการ
ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนะครับ ในเรื่องการคุ้มครองพยานที่ผ่านมา
คดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งคือการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอะไรพวกนี้ แล้วมันมีปัญหาซึ่งพยานจะไม่ได้
รับความปลอดภัยทาง กกต. เคยจะขอให้กระทรวงยุติธรรมเขาช่วยคุ้มครองพยาน แต่ว่าทาง
กระทรวง

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ยุติธรรมเขาบอกว่ากฎหมายคุ้มครองพยานของเขาเป็นการคุ้มครองในคดีอาญา คดีเลือกตั้ง ใบแดงอะไรพวกนี้มันไม่ใช่ ทั้ง ๆ ที่พยานก็ได้รับอันตรายเหมือนกัน มันก็เลยมีปัญหาเรื่องการคุ้มครองพยาน

ประธาน : เข้าไปดูสักทีว่าการคุ้มครองพยานตามกฎหมายนั้นมันทำให้พยานตายเร็วขึ้นหรือว่าชีวิตยืนยาวขึ้น เขาคู่ครองอะไรบ้าง เขาคู่ครองอะไรใครรู้บ้างไหม

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง : เขามี safe house มีช่วงหนึ่งตอนที่เขาไปควบคุมเขาจะทำประวัติอะไรใหม่คล้าย ๆ กับของอเมริกัน แต่ท้ายที่สุดก็ใช้อะไรไม่ค่อยได้ เพราะว่ามาตรการเขาชื่ออะไรพวกนี้ก็ยังเปิดเผยอยู่ในระบบ ซึ่งตอนนี้มีปัญหาเกี่ยวกับกรมคุ้มครองสิทธิ

ประธาน : กรมคุ้มครองนั้นละมันเอาไปบอก ระบบที่มันใช้ได้ฝรั่งมันใช้ไม่ค่อยได้กับคนไทย

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง : ซึ่งตอนนี้ ป.ป.ช. เขากำหนดมาตรการอันนี้ กกต. ก็เอาอันนี้มาจาก ป.ป.ช. เหมือนกันเขียนคล้าย ๆ กัน ซึ่งคดีของ ป.ป.ช. ก็มีปัญหาเรื่องคุ้มครองพยานเหมือนกันจะไปให้ทางกระทรวงยุติธรรม กรมคุ้มครองสิทธิ เขาก็อ้างว่าทางโน้นเขียนเฉพาะคดีอาญา ซึ่งทาง ป.ป.ช. ก็บอกว่ากฎหมายเขาก็มีโทษอาญาทำไมเขาไม่ยอมรับไป ก็เลยเป็นประเด็นกันอยู่ว่าทางโน้นเขาจะเอาเฉพาะคดีที่เป็นคดีแพ่งอาญาปกติเท่านั้นจะไม่มายุ่งกับคดีพวกนี้

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ขออนุญาตท่านประธานครับ มาตรา ๔๒ เมื่อเข้านี้คุยกันในอนุกรรมการ ทางอนุกรรมการที่ไปรับฟังที่สุราษฎร์ธานีกับที่ชลบุรีบอกว่ามาตรานี้เป็นมาตราที่คนที่เข้ามาร่วมสนทนารับฟังเขาเห็นด้วยกับมาตรานี้ว่า มันทำได้หรือทำไม่ได้เขาก็ยังรู้สึกปลอดภัยว่าเขาได้รับความคุ้มครองเขาว่าอย่างนั้นนะครับ แต่ว่าเขาเห็นเพิ่มเติมไปอีกครับว่า นอกจากการคุ้มครองบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นพยานแล้ว เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์นิติพันธุ์รายงานว่ามันจะมีอะไรที่จะไปคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของ กกต. หรือเมื่อเข้าประชุมท่านอภิชาติอยู่ด้วยท่านอภิชาติก็ยังบอกว่าน่าจะคุ้มครอง กกต. ด้วยเหมือนกัน เพราะว่าพอดัดสินอะไรไปบางที่มันตามมาอีก ๕ ปี พอคดีจะหมดอายุความมันจะตามมาครับ แล้วคนทำงานก็จะลำบาก บางคนผมเข้าใจว่าเวลาเขาไปเล่าสู่กันฟังก็จะทำให้คนหมดกำลังใจ

ประธาน : กำลังเอาตัวพยานก่อน ผมคิดว่ากลไกวิธีการคุ้มครองพยานตามที่เขียนเอาไว้ในกฎหมายทำทำเหมือนกับจะปกปิดไม่ให้คนอื่นรู้ แต่กระบวนการนั้นมันคือทำให้รู้ว่าอันนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ภริญา ๔/๓

คือพยาน เดิมก็ยังไม่ทันรู้จะไปคุ้มครองเข้าเลยรู้เลยว่าอันนี้ละตัวการ อันนี้มันต้องมีวิธีการที่จะทำ
ให้ไม่รู้ เช่น ลบชื่อมันออกไปจากสำนวนเลยแล้วก็หาใครสักคนหนึ่งมารับประกัน เช่น สมมุติว่า
ประธาน กกต. ไปให้การต่อศาลบอกว่าพยานตามที่คำให้การของพยานเป็นคำให้การจริง มีตัวตน
จริงและเพื่อคุ้มครองคนนี้จึงได้ลบชื่อนั้นออกแล้วให้ถือว่าเป็นพยานไม่ใช่เป็นพยานบอกเล่าเป็น
พยานจะเรียกว่าพยานอะไรที่ฟังได้พยานชั้น ๑ ฟังได้ อย่างนี้ปลอดภัย ไม่ใช่ไปเอาตัวมาไว้คอยให้
อันนั้นมันดูหน้าแล้วจะได้ไปฆ่าได้ถูกตัวอย่างที่ทำกัน

เลขานุการ : ในวรรคหนึ่งผมมีประเด็นว่ามันควรให้การคุ้มครองทุกกรณี หรือว่า
ควรให้เป็นดุลพินิจของกรรมการที่จะให้ความคุ้มครองเฉพาะบางกรณี เพราะว่าที่เขียนมานี้เป็น
การให้ดุลพินิจคณะกรรมการ ไม่ได้ให้การคุ้มครองในทุกกรณี

ประธาน : ถ้าให้การคุ้มครองทุกกรณีมันก็จะเป็นอย่างอื่นที่คนจะไม่ยอม
เป็นพยาน เพราะอยู่ ๆ ก็ถูกจับมาขังเอาไว้ใน safe house ถ้าอย่างนั้นไม่เอาดีกว่า

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ท่านประธานคือคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นคดี
ในพื้นที่ซึ่งคนรู้จักกันเกือบทั้งหมดในพื้นที่เองโดยเฉพาะหวัคະແນน และอีกประการหนึ่งคือมันใช้
ทุกกรณีไม่ได้ เพราะว่าบางทีมันร้องกลั่นแกล้งกัน มาตรฐานที่ผ่านมาใช้กลั่นแกล้งกัน แล้วก็อาศัย
พวกนี้จะให้ กกต. สั่งคุ้มครองให้ ก็เลยกลายเป็นว่าคนที่แกล้งก็เลยได้รับประโยชน์ไปเลย ก็เลยมี
ปัญหาค่อนข้างมากเหมือนกัน

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมเข้าใจว่ากรณีนี้ กกต. จะต้องใช้สายลับครับ ก็คือใช้
เจ้าหน้าที่เป็นสายลับในการไปสืบข่าว เพราะฉะนั้นลักษณะของการใช้เจ้าหน้าที่ไปทำหน้าที่
เหมือนกับป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมันก็ทำให้มีความเสี่ยงว่าถ้าเปิดเผยตัวก็มีปัญหา ผม
เห็นด้วยกับวิธีการที่ท่านประธานว่า เพราะว่ามาตรการคุ้มครองพยานเราไม่ได้ผลครับ เพราะว่าใน
ท้ายที่สุดก็กลายเป็นเรื่องของการเลียนแบบต่างประเทศ คือประเทศเราเป็นประเทศเล็ก
เพราะฉะนั้นการที่จะไปสืบหาใครก็ได้เป็นเรื่องยาก ก็เป็นเรื่องเจ้าหน้าที่เองก็ไม่อยู่ในฐานะที่จะ
รักษาความลับอะไรต่าง ๆ ได้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : อย่างผมนี้ตั้งแต่ออกจาก กกต. มาตั้งหลายปีแล้วยังมี
คดีที่เมื่อเร็ว ๆ นี้ทาง ป.ป.ช. ก็แจ้งมาว่ามีร้องว่าเป็นปฏิบัติหน้าที่มิชอบอะไรแต่ว่าพิจารณาแล้วก็ไม่มี
หลักฐานก็ไม่ดำเนินคดีต่อไป มีมาหลายฉบับเลยครับทุกวันนี้ แล้วก็ที่ไปฟ้องศาลก็มีที่ศาลอุทธรณ์

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ยืนตามศาลชั้นต้นก็มีถึงว่าน่าจะมีการคุ้มครองกรรมการ กกต. ไว้บ้าง เราก็ยังเคยพูดกัน แต่ผมโชคดี
พ้นมาแล้ว แล้วก็ยังมีอย่างน้อยมันไม่มีที่คาดคิดไว้ยังคิดว่าพอเราพ้นไปแล้วจะมีใครมาฟ้องเรา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมก็ขอฟ้องด้วยครับ เพราะว่าถูกฟ้องก็จ่ายค่าทนายไป
เป็นแสน แล้วก็ไม่เห็นเงินช่วย ป.ป.ช. เขามีกองทุนช่วยนะครับ ที่มีผลเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่
ป.ป.ช. เขามีแต่ว่าของศาลเราถูกฟ้องอุทลุตเลยว่าเป็นเรื่องนั้นเรื่องนี้ แล้วก็ถูกปาระเบิดด้วย ฟ้องอีก
ทั้งกายทั้งใจเจ็บหมดเลยไม่ได้อะไรตอบแทนเลย ไม่มีใครมาปลอบใจเลย

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ยังนึกว่าเป็นบุญนะครับที่เคยอยู่ทาง
ศาลทางศาลก็เชื่อในความสุจริตของผมพอยกฟ้องไปแล้วศาลอุทธรณ์ยื่นแล้วก็แจ้งมานี้ก็ดีใจทุก
ครั้งไม่มองเราเป็นคนร้าย ขออนุญาตพูดอีกนิดหนึ่งนะครับ อย่างส่วนมากที่แจ้ง ๆ มานี้เป็นเรื่อง
ได้สวนมูลฟ้องแล้วศาลก็ยกฟ้องแล้วเขาก็อุทธรณ์อีกนะครับ ในศาลอุทธรณ์ก็พิพากษายืนตาม
ศาลชั้นต้น ถ้าหากว่าไม่ยื่นแล้วเห็นว่าผมก็ต้องเป็นจำเลยแก้ต่างคิดว่าคงลำบากอยู่ ขออนุญาตถาม
ทาง กกต. นะครับ คดีอย่างนี้ กกต. ชุดของผมนี้หมดหรือยังครับ มีค้ำที่ กกต. บ้างไหมครับ ยัง
สงสัยอยู่ บางเรื่องก็มีการพิจารณาไปในที่สุดก็พิพากษายกฟ้องก็มีนะครับ มีหลายเรื่อง มีไหมครับ
มีค้ำอยู่บ้างไหม

พันตำรวจตรี ธีรวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ : คดีเลือกตั้งตอนนี้ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา ไม่มีครับ
ท่าน

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ที่ฟ้องพวกเรา กกต. นี่นะครับ มีคดีอาญามีไหม ยังมี
ค้ำอยู่ไหม ไม่มีนะครับ

ประธาน : เขาใช้คำว่า ต่อสู้คดี หรือเปล่า

นายสุรพงษ์ ศรีไกรวิน : ขออนุญาตนะครับ ขออนุญาตที่ประชุมครับว่าจากการ
ตรวจสอบคดีที่ฟ้องเกี่ยวกับกรรมการการเลือกตั้งชุดที่แล้วนะครับ เช็กกับทางฝ่ายคดีแล้วปรากฏว่า
ไม่มีแล้วนะครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขอบคุณมาก ขาวดีครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันยังมีคดีปกครองด้วยนะครับ มันก็มีคดีปกครองด้วย
นอกจากคดีแพ่ง คดีอาญา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ภิญญา ๔/๕

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตถามท่านประพันธ์นะครับ มีที่ ป.ป.ช. แจ้งมาบ้างไหมครับของท่าน ยกคำร้องมิใช่ไหมครับ ผมก็เรื่อยเลยครับแจ้งมาเรื่อย ไม่มีพยานหลักฐานพอที่จะดำเนินคดี ไม่รับ

ประธาน : แล้ว ป.ป.ช. เขาเชื่อไหม แจ้งว่ายกคำร้อง นึกว่า กกต. ยกคำร้องเอง มีไหม สมมุติว่าเขาส่งมาบอกมีคนกล่าวหาอย่างนี้ กกต. พิจารณาแล้วก็ยกคำร้อง แล้วก็แจ้งไป ป.ป.ช. ว่าเราสอบสวน แล้ว ป.ป.ช. เขาเชื่อไหม ถามว่าถ้า กกต. เป็นคนยก เพราะเวลาเขาแจ้งมา กกต. ก็ต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดใช่ไหมครับ ตั้งแต่สืบสวนสอบสวน เขาไปร้องที่ ป.ป.ช. ว่า กกต. ปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบตามปกติ ป.ป.ช. เขาก็จะส่งมา กกต. เขาสอบหรือ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ร้องว่าทุจริตด้วยนะครับ

ประธาน : ครบหรือยังพวกนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่ทราบว่าจะตรงนี้อยู่ตรงไหนมันมีพวกอย่างเช่นกรรมการประจำหน่วยเราบางทีก็มีครับที่เขาทำหน้าที่แล้วก็คนที่ไม่พอใจ หรือเห็นว่าอะไรก็ดำเนินคดีหรือว่าฟ้องพวกอย่างนี้ก็เหมือนกัน เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่หน่วย อันนี้มันจะไม่ได้อยู่ในเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน มันจะเป็นชาวบ้านซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการประจำหน่วยถูกฟ้องก็มีครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับแล้วก็ฟ้อง กกต. รวมไปถึงด้วยนะครับ เป็นจำเลยห้อยต่อท้ายไปด้วย

ประธาน : เขาเรียกอะไร เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งหรือครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กรรมการประจำหน่วย แล้วมันก็ยังมีเจ้าหน้าที่คนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งอยู่ อย่างพวกทางอำเภอที่เขาตั้งเป็นอนุกรรมการ อนุกรรมการนี้อาจจะรวมอยู่ในนี้ แต่ กปน. ที่เห็นโดนบ่อย

ประธาน : กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กรรมการประจำหน่วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มันมีตั้งแต่หน่วย ตั้งแต่เขต ในกฎหมายเลือกตั้งมันจะใช้แบบเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้ง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ภริญา ๔/๖

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ถ้าเข้าอย่างที่ท่านอาจารย์เล่าวันก่อนว่าเจ้าหน้าที่ผู้หญิงคนนั้นไม่รู้เรื่องแล้วไปหย่อนบัตรลงไปแล้วก็มีความผิด ที่นี้จะให้ค่าเสียหายอะไรต่าง ๆ เรายังจะออกให้อยู่ไหม

ประธาน : ไม่ออก อย่างกรณีนั้นอัยการฟ้อง คือถ้าอัยการฟ้องแปลว่าทำผิดกับเรา แต่ถ้าคนอื่นฟ้องเราไปทำให้เขาเจ็บช้ำน้ำใจเขาเลยฟ้องเอา อย่างนั้นเราก็ช่วย แต่ถ้าอัยการฟ้องนี้แปลว่าอันนี้ทำผิด เพราะโดยปกติ กกต. ก็ไม่ฟ้องเองใช่ไหมเรื่องเหล่านี้ เขาไปแจ้งความ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เราแจ้งความครับ

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ในมาตรา ๓๕ ที่ผ่านมาเราใช้คำว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งคะ

ประธาน : ลองอ่านสิครับ

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการคุ้มครองพยานมิให้เกิดอันตรายแก่พยาน รวมตลอดทั้งมาตรการรักษาความลับให้แก่ผู้เป็นพยาน ในมาตรการดังกล่าวจะกำหนดให้มีการจ่ายค่าที่อยู่ หรือเดินทาง หรือค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นด้วยก็ได้ การคุ้มครองพยานตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ชี้เบาะแสด้วย และให้กระทำได้เมื่อได้รับคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรืออนุกรรมการรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติคำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่และไม่ใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าวได้ และให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่คณะกรรมการร้องขอ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในวรรคแรกนี้มาตรการรักษาความลับให้แก่พยานคือถ้าเป็นพยานที่เกี่ยวกับคดีทางศาลยังต้องให้พยานไปเบิกความอยู่ อันนี้มันก็คือปัญหาอย่างหนึ่งเหมือนกัน

คือพยานต้องไปครับ คือถ้าพยานไม่ไปเบิกความถึงแม้ว่าจะมีการบันทึกถ้อยคำอะไรต่าง ๆ แล้วไม่มีหลักฐานอื่นประกอบศาลก็จะยกคำร้อง

พันตำรวจตรี ญัฐวัฒน์ เสี่ยงมศักดิ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เรียนในข้อเท็จจริงทางปฏิบัติ คดีที่เราเคยแจ้งแม้กระทั่งการแจ้งข้อกล่าวหาแล้วเราปิดชื่อพยานไว้ ศาลท่านก็เคยยกคำร้องว่าทางผู้ถูกร้องจะหลงข้อต่อสู้ครับ แล้วตอนนี้ในทางปฏิบัติเราเวลาเราส่งสำนวนคดีเลือกตั้งไปศาลจะต้องถ่ายสำเนาสำนวนทั้งหมดให้ผู้ถูกร้องพยานก็เปิดหมดเลยครับ อันนี้จะสามารถป้องกันมาตรการนี้สามารถใช้ถึงชั้นศาลด้วยใช่ไหมครับ

ประธาน : ใครไปคุยกับศาลได้บ้าง ท่านอภิชาติยังมีพรรคพวกอยู่ในศาลไหม พวกลูกศิษย์ไม่อยู่แล้วหรือ คือลองคุยอย่างนี้ว่าเราจะออกกฎหมายว่าการปิดชื่อพยาน ชื่อและที่อยู่พยานโดยมีคำรับรองของประธาน กกต. ว่าพยานคนนี้มีตัวตนจริงและได้มีการสอบสวนจริงแล้วก็เขียนกฎหมายเลยให้ศาลรับฟังได้เป็นพยานชั้นหนึ่งจะขัดหลักนิติธรรม ขัดหลัก human rights ขัดหลักมนุษยชาติอะไรบ้างไหม หรือจะฝืนใจผู้พิพากษาตุลาการมากเกินไปไหม คุณพงษ์สวาทลองถามพรรคพวกดูก็ได้ คือถ้าทำพรวดไปจริง ๆ ผมคิดว่ามันทำได้ แต่ถ้าทำพรวดไปเขาไม่เคยคิดถึงเรื่องนี้มาก่อนก็อาจจะช็อกตายกันไปเลยก็ได้ แต่ถ้าไปพูดกรอกหูทุกวันว่าอีกหน่อยก็ชินรู้สึกวาก็ใช่

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มันมีปัญหาตั้งแต่ตอนพอมีฟอง มันต้องมีบัญชีระบุพยานไปด้วย ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีเรื่องของการคัดค้าน หรือการอ้างว่าพยานคนนั้นเป็นปฏิปักษ์

ประธาน : แต่จะมีปัญหาอย่างนี้ว่ากระบวนการในการซักค้านมันเกิดไม่ได้ ตัวนี้ที่จะเป็นปัญหา แล้วความเป็นธรรมมันก็ไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะบางทีคำพยานที่บันทึกไว้ มันก็ตอบไปตามคำถามที่ชี้นำอยู่ ถ้าใครอยากจะรู้ว่าเป็นอย่างไรเคยไปวัดสายตาไหม เวลาเขาเอาแว่นมาให้ดูอ่านออกไหม ตัวนี้เราจะบอกว่าอ่านออกไปถึงบรรทัดที่เท่าไร อันนี้ชัดขึ้นไหม และอีกอันหนึ่งชัดขึ้นไหม ๒ อันนี้อันไหนชัดกว่า คำตอบเราจะตอบไปตามคำชี้แนะ จริง ๆ เราก็ไม่แน่ใจว่ามันชัดกว่าหรือเปล่า แต่ว่าเขาใส่เข้าไปแล้วเราก็เดาเอาว่ามันก็คงจะเข้มขึ้น เราก็จะบอกว่าชัดขึ้น อันนี้ชัดกว่าอันนี้ไหม ไป ๆ มา ๆ ๒ อันนั้นอันเดียวกัน คือสมองเราถูกดึง ผมถูกวัดที่ไรแล้วผมก็นึกในใจ แล้วมันก็ไม่แน่ใจว่าที่ชัดกว่ากัน คล้าย ๆ พอเขาบอกว่าอันนี้ชัดขึ้นไหม เราจะเกิดความรู้สึกว่าคุณคล้าย ๆ มันชัดขึ้น แต่ดูไปนาน ๆ พอกลับมาดูอันเก่าอันนั้นก็ชัดเหมือนกัน

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คืออันนี้ถ้าอยู่ในกระบวนการที่เกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิ ใช้อันนี้ที่ กกต. สามารถที่จะควบคุมหรือคุ้มครองไม่ให้รายชื่อมันเปิดเผยไปสู่อีกฝ่ายหนึ่งได้ ตรงนี้มันน่าจะทำได้ เพราะอยู่ในอำนาจของ กกต. เป็นหลัก แต่พอไปฟ้องคดีอาญาแล้วนี่ผมเข้าใจว่ามันก็ไปอยู่ที่กฎหมายคุ้มครองคดีอาญาอยู่แล้ว คืออันนั้นมันจะมีมาตรการให้พยานได้รับการคุ้มครอง และดูแลไปถึงตัวญาติพี่น้องของตัวพยานด้วย ซึ่งอันนี้มันจะเข้าสู่ระบบตรงนั้นไปแล้ว เพราะว่าจะอยู่ในเงื่อนไข ถ้าเป็นคดีอาญาแล้วก็จะอยู่ในกฎหมายนั้นทั้งหมด แต่อันนี้ผมเข้าใจว่าอันนี้น่าจะเขียนเพื่อนำในเรื่องของตอนที่ กกต. จะต้องเป็นคนดำเนินสำนวน ซึ่ง กกต. มีอำนาจเต็ม

ประธาน : แต่ที่ตรงนี้มันใช้ได้ทุกกรณีอยู่แล้วตอนนี้ เพราะเรายังไม่ได้ไปไกลถึงขั้นจะปกปิดชื่อพยาน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เมื่อเข้าที่คณะกรรมการติดตามฯ ก็มีคนพูด แต่ไม่ได้อยู่ในอันนี้โดยตรง แต่เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่เขาไปปฏิบัติงาน มีคนบอกว่าแล้วมีเหมือนกันประกันอุบัติเหตุ ประกันชีวิตให้เขาบ้างไหม คนที่เขาปฏิบัติหน้าที่ อันนี้ไม่ทราบมันอยู่ที่ไหน หรือมีอยู่แล้วที่ไหนไหม

พันตำรวจตรี ธีรวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ : ตอนนี้อย่างไม่มีครับ

ประธาน : มันมีอีกอันหนึ่ง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณภาค ๕/๒

นางสาวอนัญญา ยศสุนทร : มาตรา ๔๓ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด คณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ประธาน : อันนี้ใส่โทษหรือยัง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง : ยังไม่ได้กำหนดอัตราโทษค่ะ แต่เขียนเอาไว้แล้วว่าจะมีโทษในฐานะความผิดนี้

ประธาน : กำหนดโทษคนที่แก้งคนอื่น เพราะไม่อย่างนั้นจะเป็นแต่เพียงความผิดแจ้งความเท็จอย่างเดียว ซึ่งราคาไม่แพง อันนี้ต้องเอาให้แพง เขาเรียกสายสืบหรือเปล่า

นายอุดม รัฐอมฤต : ถ้าเกิดมาตรา ๔๓ นี้ถ้าผู้เสียหายเขาไปฟ้องเองได้ไหม คือหมายถึงว่าคนที่ถูกพยานไปกล่าวหาแล้วไปฟ้อง

ประธาน : ถ้ากล่าวหาเท็จใช้ไหม

นายอุดม รัฐอมฤต : คือจะจริงหรือจะเท็จก็แล้วแต่ หมายถึงว่าเวลาไปเป็นพยานให้ หรือว่าไปกล่าวหาเขาในนี้เราเขียนว่าคณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดี คือหมายถึงเป็นคนที่ร่วมกระทำความผิด แสดงว่าคณะกรรมการเท่านั้นที่มีอำนาจในการที่จะเป็นคนบอกว่าจะให้อัยการดำเนินคดีหรือไม่ดำเนินคดีในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้องเขาจะบอกว่าเขาจะดำเนินคดีกับคนนี้

ประธาน : ไม่ได้ เพราะว่าคนให้สินบนมาศาลมือไม่สุจริต คนให้สินบนจะไปฟ้องคนรับสินบน หรือคนรับสินบนจะไปฟ้องคนให้สินบนไม่ได้

นายอุดม รัฐอมฤต : เว้นแต่ในกรณีที่เป็นเรื่องให้การเท็จ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รหัสนา ๖/๑

ประธาน : ได้ คุณไปเขียนยังไงสักอันมาตอนนี้ เขียนให้ กต. เขามีอำนาจตั้งงบประมาณขึ้นเพื่อใช้ในการหาข้อมูลข่าวสารในเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้ง แล้วให้สามารถใช้เงินได้โดยไม่ต้องระบुरายละเอียดตัวบุคคล แต่ให้กรรมการหรือประธานกรรมการลงชื่อรับรองว่าการจ่ายจริงแล้วเป็นเพียงพอ เขียนกฎหมายเลย คือไม่บอกว่าเป็นงบราชการลับ แต่หมายความว่าไม่ต้องมาบอกว่าได้จ่ายให้บ่อยไปแล้ว ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพราะมีคนมาแจ้งว่าพรรคนี้โกง ก็ถูกยิงตายเปล่า ตอนที่เราทำรัฐธรรมนูญเราเข้มงวดกับ กต. แล้วเราจะให้อำนาจ กต. เพื่อให้ไปสามารถทำหน้าที่ได้เต็มกำลัง ถ้า กต. ทุจริตก็ประหารเสียเลย ลองไปเขียนที่นะครับ มาตรานี้ที่เราทำขึ้นหรือว่าเขาเพิ่มมาใหม่ ที่ส่งมาให้เมื่อเช้านี้มันทั้ง ๒ ตอน ทั้ง กต. และสำนักงานส่วนที่เป็นของ กต. คุณเขียนขึ้นมาใหม่อีกหรือว่าเขาของเก่าที่เคยส่งมาให้ หรือเอาส่วนที่เราแก้แล้วนี้ไปใส่

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : มิได้ครับ เป็นของเก่าที่เคยส่งมาให้ครับไม่ได้มีการแก้ไขครับ

ประธาน : โอเคผมจะได้ไม่ต้องกลับไปดูมันอีกนะครับ เพราะอันนั้นผ่านการดูมาทีหนึ่งแล้ว ทีนี้ก็จะเหลือแต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่เขามานี้เขาไม่ได้เปลี่ยนสถานะของคุณ ตอนนี้อย่างคุณ คุณจะเปลี่ยนสถานะ กต. เป็นคนมีมติอย่างนั้นหรือว่าเป็นความประสงค์ของสำนักงานเอง

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ร่างนี้ได้ผ่านมติคณะกรรมการการเลือกเมื่อวานตอนเช้าวันอังคาร

ประธาน : แล้ว กต. รู้หรือเปล่านั้นจะเปลี่ยนสถานะ

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : รู้ครับ

ประธาน : แล้วรู้ถึงความยากลำบาก

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ทราบครับ

ประธาน : ว่าต่อไป กต. ก็จะไม่มีคนทำงานให้

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ท่านมองอย่างนี้ครับว่าหลักก็คือว่าต้องการให้พนักงานมีขวัญกำลังใจในการทำงานในเรื่องของความมั่นคง แล้วก็ส่วนหนึ่งก็คือหลังจากที่มีการเกษียณอายุแล้วพอไม่ได้เป็นข้าราชการดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุก็มองว่าอาจจะลำบาก เพราะว่าไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้นะครับ ไม่มีบำนาญ ก็เลยเห็นว่าเรื่องของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รภัสสา ๖/๒

ก็เห็นว่าถ้าเกิดกลับมาเป็นข้าราชการชีวิตหลังเกษียณหรือว่าในขณะที่ปฏิบัติงานก็น่าจะสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพ ก็เลยเห็นว่าเรื่องขวัญกำลังใจเป็นเรื่องสำคัญ

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ผมขออนุญาตถามทุกวันนี้เราขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้หรือเปล่า พนักงานได้กันไหม

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : เป็นการขอกรณีพิเศษ แต่ว่าจะไม่ได้เท่ากับข้าราชการพลเรือนนะครับ จะเหมือนกับรัฐวิสาหกิจ ก็คือได้ชั้นที่ต่ำกว่าข้าราชการมากครับ

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : พวก กกต. จังหวัดเคยขอให้แต่ก็ขอกรณีพิเศษ ไม่ได้ให้ทุกท่านใช้ไหมครับ

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ใช่ครับ

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ผมขออนุญาตท่านอาจารย์ครับ ถามเรื่องเราไม่ได้จ่ายเป็นบำนาญ เราไม่มีบำนาญแต่มีบำเหน็จให้ใช้ไหมเจ้าหน้าที่ พนักงานของเรา

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ใช่ครับ มีบำเหน็จครับ

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ถ้าตัว กกต. ได้ใช้ไหมครับเท่าจำนวนปีที่เข้ามาเป็น กกต. แต่พนักงานละครับผมจำไม่ได้

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : พนักงานก็ได้เช่นเดียวกันแต่ไปเป็นบำเหน็จ แต่ว่าเงินบำเหน็จก็เป็นเงินก้อนที่ไม่มากนัก ซึ่งพนักงานเองก็เห็นว่าถ้าเกิดข้าราชการก็จะมี ๑. เรื่องของค่ารักษาพยาบาลที่สำคัญที่สุดหลังเกษียณอยากได้ค่ารักษาพยาบาลเหมือนข้าราชการ ส่วนเงินบำเหน็จทุกคนก็มองว่ามันเป็นเงินก้อนที่ไม่มากนัก อย่างมากก็ได้คนหนึ่งประมาณล้านเศษ ๆ ซึ่งจะใช้หลังจากที่เกษียณอายุไปแล้วก็คงจะดำรงชีวิตอยู่ค่อนข้างลำบาก

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ผมจำได้ว่าถึงล้านก็มีนะครับบางคน

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ใช่ครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตท่านประธานเมื่อเข้าในอนุกรรมการที่ดูเรื่องประเด็นกับเนื้อหาที่มีการดูเรื่องนี้ครับ คำถามที่เราตั้งขึ้นมาก็คือการเปลี่ยนสถานภาพมันจะทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของ กกต. สูงขึ้นหรือเปล่า เรายังไม่เห็นเหตุที่จะอธิบายว่ามันจะทำให้ประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งหมดมันจะเป็นประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ของ กกต. แต่ว่าไม่ได้พูดถึง contribution ที่จะมีต่อการทำงานของ กกต. มีอนุกรรมการคุยกันก็บอกว่าในระยะเริ่มต้นถ้ามันมีการเปลี่ยนสถานภาพ เวลาเปลี่ยนจริง ๆ ถ้าบางคนรู้สึกว่าได้และบางคนรู้สึกว่าไม่ได้ตามที่

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ตัวเองต้องการก็อาจจะเกิดความระส่ำระสายขึ้นได้เพราะว่าในช่วงต้นมีงานใหญ่ที่รอ กกต. อยู่ ก็คือเรื่องของการเลือกตั้งแล้วเวลานั้นก็ค่อนข้างสั้น อย่างในอนุกรรมการก็ยังคุยกันว่าอันที่ ๑ คือยังหาคำอธิบายไม่ได้ว่าเปลี่ยนแล้วการทำงานของ กกต. จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้อย่างไร อันที่ ๒ ก็คือในช่วงต้นของการเปลี่ยนมันต้องทำอะไรอีกหลาย ๆ แล้วมันจะมีผลกระทบกับตัวเจ้าหน้าที่ กกต. เองซึ่งจะทำให้เป็นปัญหาหรือเปล่ากับการบริหารงานในช่วงต้น ในอนุกรรมการก็ยังคุยกันว่าจะเขียนอย่างไรให้มีเวลาให้ได้เอาไปคิดว่าจะเป็นอย่างไรดี เพราะว่าถ้าเปลี่ยนช่วงต้นก็กลัวว่ามันจะระส่ำระสาย คือเราออกแบบระบบเลือกตั้งมาทั้งหมด ปัจจัยที่จะเป็นตัวชี้ความสำเร็จของมันแน่ ๆ ตัวหนึ่งก็คือ กกต. ถ้าเจ้าหน้าที่ของ กกต. เกิดระส่ำระสายเพราะว่ามีการเปลี่ยนแปลง พอเปลี่ยนแปลงปุ๊บ สมมติถ้าไปลดเงินเดือนที่เคยได้ เกินอยู่ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ลงจะเป็นปัญหาใหม่ คน กกต. จะเป็นอย่างไรบ้าง เมื่อเข้าคุยกันก็ยังหา เหตุผลไม่ได้ คือสรุปง่าย ๆ ก็คือหาเหตุผลไม่ได้ว่าเปลี่ยนแล้วประสิทธิภาพในการทำงานของ กกต. จะสูงขึ้นได้อย่างไรบ้าง ผมไม่แน่ใจว่าผมสรุปถูกไหมครับ ท่านอภิชาติครับ เมื่อเข้าที่เราคุยกัน

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมก็อยู่ในอนุกรรมการคณะนี้ด้วยนะครับ ซึ่งท่านศุภชัยเป็นประธานเมื่อเข้าคุย ผมมี ๒ อนุกรรมการครับ ไปอีกอนุกรรมการหนึ่ง แต่ก็ได้ ร่วมอยู่ ถูกครับอย่างท่านพูด อันนี้ผมขออนุญาตถามทาง กกต. ก่อนนะครับว่าตอนที่ผมกับ ท่านประพันธ์ยังมีเจ้าหน้าที่ของเรา พนักงานของเราก็นับจำนวนอยู่ที่ ๒,๕๐๐ คนหรือประมาณนี้ แล้วทุกวันนี้มีกี่คนแล้วครับ

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : เท่าเดิมครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขยับขึ้นไหม

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : กรอบยังอยู่เท่าเดิมครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ไม่ใช่ ๓,๐๐๐ คน

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ไม่ถึงครับท่าน ๒,๓๐๐ กว่าคนครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ที่ผมพูดมันมีลูกจ้างอยู่ด้วยใช่ไหมครับ

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ใช่ครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : รวมอยู่ใน ๒,๐๐๐ คน เมื่อเข้าที่ร่วมอยู่ในคณะก็ยังไม่ จำได้ว่าเรียนท่านศุภชัยว่าที่โอนมาตอนยุคแรก ๆ ที่โอนมาจากมหาดไทยส่วนใหญ่ ก็ได้เงินมากขึ้นใช่ไหมครับ ที่ว่ามี ๓๐ เปอร์เซ็นต์ผมก็ยังจำได้ ที่ท่านคณะอนุกรรมการนี้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รหัสนา ๖/๔

พูดขึ้นมาก็ยังว่าใช่ เราก็จำได้ว่ามี ๓๐ เปอร์เซนต์ในช่วงแรก พูดถึงเงินมันก็ล้าหน้าข้าราชการ เพื่อน ๆ ที่เคยอยู่ราชการในช่วงเวลานั้นด้วยกัน ท่านศุภชัยครับ เงินจะมีปัญหาอย่างไรนะครับ เมื่อเช้า ต้องลดเงินเดือนเราก็พูดกันถึงอย่างนั้นใช่ไหมครับว่าจะกลับไปเป็นอะไรที่มันล้าเข้าไปแล้วมันจะเป็นอย่างไร คณะอนุกรรมการเขาพูดกัน แต่ผมก็ไม่ได้อยู่ตลอด ก็ได้เรียนว่าเมื่อเป็นอดีต กกต. อาจจะถือว่ามีส่วนได้เสียอยู่ ใจก็อยากให้ได้เป็นผลดีกับ กกต. เพื่อน กกต. ข้าราชการ พนักงานที่ผมเคยอยู่ด้วย ไม่ได้บอกความเห็นในทางที่เป็นประโยชน์แก่ กกต. เพราะอย่างนี้ครับ เพราะเราก็เคยมีส่วนร่วมทำงานที่ กกต. อยู่หลายปี

ประธาน : มันจะมีปัญหานิดหนึ่งนะครับ ถ้าเปลี่ยนเป็นข้าราชการ เพราะระบบราชการมันจะถูกควบคุมโดย ก.พ. ก.พ.ร. แล้วก็ กงช. ก. อะไรก็ไม่รู้ร้อยแปดที่เขาจะต้องเข้ามา กำหนดว่าอัตรากำลังจะเป็นเท่าไร ปัจจุบันนี้คุณมีเท่าไรไม่มีใครเขาสนใจไม่มีใครเขารู้ มีเกินไปหรือเปล่าก็ไม่รู้ มีขาดหรือเปล่าเขาก็ไม่รู้ เพราะเขาก็ให้เงินคุณไปเป็นก้อนแล้วคุณก็ไปจัดการกันเอาเอง ทีนี้ถ้าอยู่ ๆ มาเป็นข้าราชการปีมันก็จะเริ่มเข้ามา บทบาทของส่วนทั้งหลายก็จะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับ ทาง กรธ. เองก็ไม่มีข้อจะขัดข้องอะไร แต่ว่าเรื่องนี้มันเป็นเรื่องของระบบราชการ เพราะฉะนั้นขอให้คณะของเราสักคณะหนึ่งไปเชิญ ก.พ. ก.พ.ร. สำนักงบประมาณ กงช. ให้เขามาร่วมคุยกันด้วยว่า กกต. อยากจะเปลี่ยนเป็นข้าราชการมันจะมีปัญหาอะไรสำหรับระบบงบประมาณของเขามากน้อยแค่ไหน ความอิสระเสรีที่มันจะถูกกลดลง เงินเดือนจะลดลงจะทำได้ อย่างไร เพราะว่าถ้าเอาเงินเดือนตอนนี้ไปปรับกลับไปเป็นข้าราชการมันจะกลายเป็นซี ๑๐ กันเป็นแถวก็จะเป็นปัญหา ผมก็ไม่เข้าใจว่าตอนเริ่มต้นตั้งทำไมเขาถึงไม่ให้เป็นข้าราชการใครรู้บ้างพอรู้ไหม

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : เท่าที่ทราบตอนนี้นั้นนะครับ ก็คือว่าเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคัดคนเข้ามาสู่การเมืองก็เลยไม่อยากให้เข้าไปอยู่ภายใต้ ครม. ก็เลยเป็นหลักการอย่างนี้นะครับ แต่ว่าที่ปฏิบัติมาก็คือว่าตัวคณะกรรมการปัจจุบันนี้คณะกรรมการเป็นอิสระ แต่ว่าตัวสำนักงานซึ่งไปเทียบกับองค์กรอิสระอื่นที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็น ศาลรัฐธรรมนูญ ป.ป.ช. มีหน่วยงานอยู่ ๒ หน่วยงานก็คือ กกต. กับผู้ตรวจการแผ่นดินที่พนักงานไม่ได้เป็นราชการ

ประธาน : กสม. ด้วยไม่ใช่หรือ

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : กสม. เป็นครับ มีอยู่ ๒ หน่วยเท่านั้นครับที่ไม่ได้เป็น พอไม่ได้เป็น ๒ หน่วยนี้ก็เกาะกันแล้วก็ทำอะไรทำคล้าย ๆ กัน เพราะว่าดูซึ่งกันและกันว่าควรจะมีอะไรบ้าง ซึ่งก็ได้คุยกันในเรื่องต้นก่อนที่จะมีแนวคิดที่ว่าน่าจะเป็นราชการ เพราะว่าอยู่มาตอนนี้ประมาณ ๑๘ ปีที่เป็นหน่วยงานมา ทางหน่วยของผู้ตรวจการแผ่นดินเองก็ศึกษาอยู่เรื่องนี้อย่างมากก็อยากจะกลับไปเป็นราชการเช่นเดียวกัน เพราะว่าดูจากศาลรัฐธรรมนูญก็ดี ดูจาก ป.ป.ช. ก็ดี หลักการของ กกต. สภาพปัญหาที่มีอยู่เฉพาะตัวพนักงาน ขออนุญาตทราบเรียนว่าที่มาของพนักงานจะมาจากหลากหลาย บางท่านก็มาจากราชการเดิมออกมา ลาออกมาแล้วก็มาเป็นพนักงานที่นี่ บางท่านก็เข้ามาใหม่ ๆ เลย เพราะฉะนั้นในหลักการที่จะกลับไปเป็นราชการก็คำนึงถึงสถานะของพนักงานแต่ละคน แล้วก็มีการกำหนดลักษณะคล้าย ๆ กับมหาวิทยาลัย ในร่างที่ส่งมา ก็คือว่าให้มีการแสดงเจตนาที่จะเข้ามาสู่ราชการ ใครที่ไม่แสดงเจตนาภายในกำหนดเวลาก็ต้องคงสถานะเดิมซึ่งจะต้องยอมรับในสถานะหรือสิทธิประโยชน์ที่มีอยู่ปัจจุบัน แต่ใครต้องการที่จะกลับมาเป็นราชการก็ต้องยอมรับในเรื่องอื่นต่าง ๆ ที่จะเข้าสู่ระบบราชการก็จะเปิดโอกาสให้มีการเลือก แต่ว่าการที่จะเข้ามาเป็นบุคลากรใหม่เลย อันนี้จะถูกบังคับให้เป็นราชการทั้งหมด ลักษณะก็จะเป็นอย่างนี้นะครับเพื่อไม่ให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าจะไปบังคับเขาจะว่าจะต้องมาเป็นแบบนี้แบบนี้ แต่ว่าก็จะให้เขาเลือกโดยที่มีกำหนดระยะเวลา โดยที่ กกต. เองก็จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องของระเบียบการบริหารงานบุคคล ระเบียบเรื่องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เขาจะต้องตัดสินใจได้ก่อนที่จะเขาจะให้เวลาตัดสินใจ ก็คือต้องมีเวลาให้เขาตัดสินใจด้วย ในร่างที่ร่างมาก็จะเป็นลักษณะนี้ครับท่าน

ประธาน : มันต่างกับมหาวิทยาลัยนะครับ เพราะมหาวิทยาลัยเขาบีบให้พ้นจากราชการ เพราะฉะนั้นเวลาที่เขาบอกว่าพอออกไปนอกเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับแล้วเขาบอกอยากออกก็ได้ ไม่ออกก็ได้ แต่เขาบอกว่าถ้าคุณไม่ออก คุณเป็นคนบดี รองคนบดี เป็นผู้บริหาร หัวหน้าภาควิชาไม่ได้นะ มันก็เท่ากับบีบให้ออก ทีนี้ออกจากระบบราชการไปมันง่ายกว่าตอนกลับเข้ามา มันจะมีอะไรพะรุงพะรังอยู่เยอะแยะที่จะทำให้เกิดความไม่คล่องตัวขึ้นได้ในวันข้างหน้า ถ้าคุณสามารถเขียนกฎหมายให้ กกต. มีอำนาจในการกำหนดกฎเกณฑ์ของตัวเองได้เมื่อเวลาเป็นข้าราชการ ก็เมื่อไม่ได้เป็นข้าราชการทำไม่ได้ให้ กกต. กำหนดกฎเกณฑ์ของคุณให้มันดีขึ้น ก็ กกต. ไม่กำหนดเอง แล้วเมื่อ กกต. ไม่กำหนด พอถึงเวลาคุณไปเป็นข้าราชการคุณจะนึกว่า กกต. เขาจะกำหนดอะไรให้มันเป็นพิเศษไปกว่าข้าราชการ ความไม่คล่องก็จะมีมากขึ้นเพราะว่าราชการอื่น

เขาทำกันแบบนี้แล้ว กกต. จะไปทำอีกอย่างหนึ่งก็คงไม่มีใครกล้าทำ แต่เมื่อไม่ได้เป็นข้าราชการ ความกลัวน่าจะน้อยกว่า เพราะว่าเขาไม่ได้ข้าราชการ เพราะฉะนั้นประโยชน์จะให้อย่างไร ก็ให้กันไป ค่าที่พัก ราชการได้แค่ ๒๕๐ บาท คุณจะให้ ๕๐๐ บาทก็ไม่มีใครเขาวัวอะไร ก็ไม่ให้เอง

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับท่าน ปัจจุบันนี้ก็ยังมีลักษณะคล้าย ๆ กันนี้นะครับกับที่ท่านประธานและที่ประชุมพูดนะครับ แต่ว่าปัญหาก็คือว่าตอนนี้งบประมาณที่ได้รับค่อนข้างถูกบีบจากสำนักงบประมาณมาก โดยที่การจัดสรรเงินงบประมาณให้กับทาง กกต. จะเป็นเงินก้อนก็คือเป็นเงินอุดหนุนนะครับ ซึ่งเวลาขอไปนี่นะครับ แต่จะถูกให้มาอย่างสมมุติว่าเงินค่าตอบแทนต่าง ๆ ที่ได้รับอยู่ตามที่ กกต. มีมติหรือมีประกาศให้ได้รับอยู่ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือนหรือว่าเป็นเงินเพิ่มพิเศษต่าง ๆ หรือว่าเงินที่จะต้องจ่าย อย่างเช่นเรื่องเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลก็ดี เรื่องของค่าใช้จ่ายก็ดีที่อาจจะจะมี rate สูงกว่าราชการ แต่ว่าเวลาให้เงินงบประมาณมา เงินที่ส่วนของค่าใช้จ่ายบุคลากรแค่เงินเดือนก็ยังไม่พอนะครับ อย่างเช่นว่าเงินเดือนที่จะต้องจ่ายถึง ๒,๑๐๐ ล้านบาท ก็ให้มา ๑,๗๐๐ ล้านบาท ยังขาดอยู่นะครับ พอขาดอยู่ก็พยายามต่อรองถ้าเกิดว่าให้งบประมาณมาขนาดนี้งบประมาณในงบลงทุนหรืองบอื่น ๆ ที่จะไปทำก็จะมีไม่มีเลยนะครับ ก็จะต้องเอาเงินสะสมที่เคยมีเอามาโปะเพื่อให้เป็นเงินงบบุคลากร ก็จะเป็นอย่างนี้ทุก ๆ ปี ซึ่งปัจจุบันนี้เงินสะสมที่เคยมีอยู่ก็เอาไปใช้ในการก่อสร้างสำนักงานตามต่างจังหวัดตอนนี้ก็เกือบหมดแล้ว ก็เลยมีปัญหาเรื่องงบประมาณทุกปีนะครับ เพราะฉะนั้นการกำหนดที่จะให้สวัสดิการอะไรต่าง ๆ ก็เลยมีปัญหว่าถ้ากำหนดไปแล้วงบประมาณไม่ได้มาเพราะว่าเราถูกคุมจากสำนักงบประมาณ โดยเจตนากรณีในเบื้องต้นที่มีการตั้งที่มีการตั้งสำนักงาน กกต. ขึ้นมาเขาก็จะมีบทบัญญัติที่บอกว่ารัฐจะต้องสนับสนุนเงินให้กับ กกต. อย่างพอเพียง แต่พอถึงเวลาจริง ๆ ก็ยังอยู่ภายใต้สำนักงานงบประมาณอยู่ดีที่เกี่ยวกับเรื่องการจัดสรรเงินนะครับ ขอไป ๓,๐๐๐ ล้านบาทก็จะได้มาแค่ ๑,๕๐๐ ล้านบาท หรือ ๑,๗๐๐ ล้านบาท ทุกปีจะเป็นแบบนี้ แต่ว่าในส่วนองเงินที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งก็ไม่มีปัญหา ก็คือขอไปเท่าไรก็ได้เท่านั้นครับ

ประธาน : สำนักงบประมาณเขาจะคอยสำรวจว่าคุณมีเงินสะสมเท่าไรเขาก็ให้คุณน้อยลงเพื่อให้คุณไปใช้เงินสะสม เพราะว่าหน่วยงานของรัฐมันไม่ใช่ครอบครัวส่วนตัวที่พยายามจะเก็บเงินสะสมเอาไว้เผื่อว่าจะได้เอาหยิบฉวยไปใช้อีลู่ฉลุยฉกได้ เขาก็บิบบ มหาวิทยาลัยเขาก็บิบบคุณอยากสร้างตึกหรือเอาไป ๘๐ เปอร์เซ็นต์ อีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์คุณไปหามา แล้วเขาไม่สนใจด้วยว่ามหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเล็ก มีเงินหรือไม่มีเงินเขาก็ทำอย่างเดียวกัน อาจจะกรุณา

วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

นิตหนึ่งถ้ามหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ รวย ๆ ก็อาจจะบอกให้ออก ๔๐ เปอร์เซ็นต์ มหาวิทยาลัยเล็ก ๆ อาจจะให้ออก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เขาก็เล็ง ๆ ดูอยู่ในกระเปาะคุณมีเท่าไรพอออกไหม ถ้าเมื่อไร คุณหมดเขาก็เปลี่ยนใหม่ เพราะว่าเขาพบข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งว่าหน่วยงานอิสระทั้งหลายพยายามสะสมเงินกันไว้ให้เยอะ ๆ แล้วก็ไปฝากแบงก์เพื่อจะได้เอาดอกเบี้ยมาใช้จ่ายอะไรต่ออะไรที่มันปกติ ใช้จ่ายยาก ทหารู้ไม่ว่าเงินที่ไปฝากแบงก์มันได้ดอกเบี้ยมาร้อยละ ๑.๒๕ บาท เดียวนี้เหลือ ๙๐ สตางค์แล้วกรรมมัง แต่เงินเหล่านั้นกระทรวงการคลังต้องไปกู้เขามาดอกเบี้ยร้อยละ ๗ ถ้าไม่ต้องเอาไปฝาก ไม่ให้พวกองค์กรอิสระไปฝากเป็นหมื่นล้านบาทนะทั้งหมดรวม ๆ กัน เขาก็ไม่ต้องไปกู้ตัวนี้มา เพราะฉะนั้นตอนนี้เขากำลังทำกฎหมายวินัยการเงินการคลังขึ้นมาใหม่แล้วที่จะพยายามไม่รู้เขาไปได้ไกลอย่างที่ผมคิดหรือไม่ ผมคิดว่าทุกหน่วยเอาแต่ตัวเลขไปกอดไว้ เงินอยู่ที่คลังไม่มีดอกเบี้ย ถ้าจะใช้ก็บอกเขา เขาก็ไปเอามา สมมติว่ามีเงินทั้งหมดทั้งองคาพยพมีเงินอยู่ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่เวลาจะใช้มันใช้สักปีหนึ่งก็ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าเขาจะกู้ เขาก็ไปกู้มา ๑,๐๐๐ ล้านบาท ก็เสียดอกเบี้ยแค่ ๑,๐๐๐ ล้านบาท อีก ๒๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท เขาก็ไม่ต้องไปกู้ ก็เป็นตัวเลขไว้เมื่อไรจะใช้เขาก็ไปกู้มาให้ เพราะเงินคลังมันไม่ได้มีรออยู่อย่างที่เราเห็นว่าจะไปหยิบมันได้หรอกนะ บางเดือนไม่พอด้วยซ้ำไป ไปหยิบเอามาจากรัฐวิสาหกิจก็มี ไปหยิบอะไรมาก็มี บางครั้งเคยถึงขนาดไม่พอจ่ายเงินเดือนก็ไปหยิบฉวยเขามาก่อนแล้วถึงค่อย ๆ ไปคืนเขา มันมีปัญหาเยอะในบ้านเรา แล้วองค์กรก็ไม่ค่อยรู้กันหรอกก็ดีใจว่าเก็บเงินไว้เผื่อจะได้ใช้กันได้คล่อง ๆ มีอ ฉะนั้นเมื่อมันเป็นอย่างนี้วิธีที่เขาพยายามจะลดสิ่งเหล่านี้ก็คือเขาให้งบประมาณไม่พอ แล้วพวกนี้ก็จะไปถูกบีบไปหยิบเอาของที่ดีตัวสะสมไว้มาใช้ ถ้าถามว่าจะสะสมไว้ให้ใคร พินัยกรรมก็ทำไม่ได้ ถ้าทำได้ก็ว่าไปอีกอย่างหนึ่ง อันนี้ก็เงินหลวงมันไม่ควรจะเอาไปเก็บไปฝากแบงก์ไว้หรอก ผมคิดว่าด้วยวงเงินที่จำกัดแต่ละหน่วยงานมันก็ต้องใช้กันอย่างประหยัด การที่กกด. ยืนยันกันมาตลอดเวลาว่าต้องจัดการเลือกตั้งเองโดยไม่ยอมให้ใคร ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงกกด. ก็ไม่ได้จัดการเองเท่าไร ได้ชื่อว่าเป็นคนจัด แต่ก็ต้องใช้คนเพราะมันต้องใช้คนที่หนึ่งเป็นแสนเป็นล้านคน แต่สิ่งหนึ่งที่เปลืองก็คือ กกด. ต้องตั้งหน่วยงานประจำในจังหวัด เพราะเหตุที่มันมีการเลือกตั้งท้องถิ่นอยู่เป็นประจำ ถ้าลำพัง concentrate แต่เฉพาะการเลือกตั้งระดับชาติมันอาจจะไม่ต้องตั้งหน่วยงาน นี่ตั้งกันเสียเต็มหมดครบทุกจังหวัดแล้วใช้ไหมครับ แต่ละจังหวัดอย่างน้อยก็ต้องมี ๕ คน ๑๐ คนขึ้นไปใช้ไหมครับ คุณก็เปลือง แล้วลองคิดดูสิ นี่ผมเพิ่งรู้ว่าปีหนึ่งประมาณ ๑,๕๐๐ ล้านบาท ๒,๐๐๐ ล้านบาท มีเลือกตั้งหรือไม่เลือกตั้งก็ต้องจ่ายเงินให้พวกนี้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รภัสสา ๖/๘

ซึ่งมันก็น่าเสียดายเงินเหมือนกัน ความจริงถ้ามันใช้ระบบอีกระบบหนึ่ง คือถึงเวลาจะเลือกตั้งก็จ้างคนไป ลักษณะเป็นแบบ outsourcing อย่างนั้น ก็คัดเลือกคนดี ๆ หน่อย พอเลือกแล้วก็แล้วกันไปก็จบ ก็ไปจ้างอาจารย์ก็มาอบรมเป็นครั้งคราว แล้วก็ก็มีคนที่เชี่ยวชาญอยู่ตามจุดต่าง ๆ สัก ๔-๕ จุด พอที่จะลงไปดูเป็นครั้งคราวที่น่าจะถูกสตางค์กว่ากันเยอะ แล้วมันจะคล่องตัว แล้วจะจ่ายค่าตอบแทนกันยังไงก็จ่ายไป แต่ว่าบังเอิญเมื่อตอนเริ่มต้นถึงจะไม่ใช้ราชการแต่ก็ไปเลียนแบบราชการมา พอเริ่มต้นตั้งปีก็ตั้งสาขาทั่วราชอาณาจักร บริษัทที่ไหนมันก็ไม่ตั้งอย่างนั้น ถ้าตั้งอย่างนั้นมันก็เจ๊งตั้งแต่แรก อันนี้เราก็ทำแบบไม่มีต้นทุนมันก็แพง เพราะฉะนั้นผมไม่คิดว่าถึงจะเป็นระบบราชการแล้วการเงินจะคล่องตัวขึ้น กลับตรงกันข้ามจะยิ่งฝืดขึ้นเพราะมันจะใช้ระบบราชการ ๒. ความเป็นอิสระจะหายไป เพราะฉะนั้นต้องคิดกันให้ดี ๆ แต่ในขั้นนี้เดี๋ยวไปเอาพวกนั้นมาก่อน พวกที่เกี่ยวกับระบบราชการทั้งหมดมานั่งคุยกันดูว่าเขาจะว่ายังไง เพราะว่ามันจะเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการกำลังคนแห่งชาติอยู่ที่ ก.พ. ปกรณ์ลองไปช่วยคิดดูจะเชิญใครมาบ้าง แล้วมานั่งคุย เพราะว่าถ้าเราทำอยู่ ๆ เราออกกฎหมายอันนี้ออกไป ไปบังคับมันจะเกิดความวุ่นวาย แล้วก็ทางรัฐบาลเขาจะหาว่าเราไม่รอบคอบไม่ดี ไม่ได้ปรึกษาหารือเขา ซึ่งมันก็จะกระทบการบริหารของเขา เราเองเราไม่มีข้อขัดข้องแต่ว่าลองคุยกับพวกนั้นดูเสียก่อน ถ้าเขาโอเคเราก็แก้ไข ถ้าไม่โอเคก็คงต้องยื่นเป็นอย่างนี้ก่อน ก็ไปเรียนกรรมการ กกต. ด้วย อันนี้เดี๋ยวไปคิดแล้วก็ลองตั้งคณะอนุกรรมการ จะเอาอนุกรรมการติดตาม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เอา ๒ คณะมาประชุมร่วมกันใหม่ครับ อนุกรรมการ
เนื้อหาด้วยมา ๒ คณะเลยครับ เอาอนุกรรมการติดตามฯ กับอนุกรรมการเนื้อหาฯ ประชุมร่วมกัน
ตอนที่เชิญหน่วยงาน

ประธาน : เชิญพวกนั้นเขามาคุย กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ ก.พ.
ก.พ.ร. กำลั้งพล กรรมการเงินเดือน ลองคุยกับเขาสิ กรมบัญชีกลางด้วยใช้ใหม่ จะใช้คนเท่าไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เมื่อเช้านี้คุยที่วันก่อนผมไลน์ไปให้พวกเราดูที่ discovery
เขาออกรายการการเลือกตั้งที่อินเดีย เขามี commissioner ๓ คน เท่านั้นเอง แต่เขา
outsourcing เขาระดมพลทั่วประเทศ

ประธาน : เพราะเขาไม่ไปยุ่งกับการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วอีกอันหนึ่งที่น่าสนใจคือเขาใช้ electronic vote
เครื่องนี้ที่เราก็คูยกัน ท่านประพันธ์คุยต่อสิเรื่องนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่อาจารย์นิติพันธุ์ ไปรับฟังความคิดเห็นมานี้มันก็มี
ประเด็นที่ว่านำเครื่องเลือกตั้ง electronic มาใช้ในการเลือกตั้งนะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่น่าจะลอง
พิจารณาดูนะครับ ที่อินเดียเขาก็ใช้เครื่องลงคะแนน electronic ที่ว่าแล้วเครื่องลงคะแนนเขา
ไม่ได้ online อย่างนั้นมันเป็นเครื่องที่ว่า stand alone อยู่ในหน่วยใช้ใหม่ครับ ซึ่งอันนี้มันจะแยก
อะไรมันคือมันมีขั้นตอนที่จะคุมดูแลได้ มันไม่ใช่ link online แล้วมันไป มันเป็นเครื่อง
เหมือนกับเครื่องนับคะแนนเครื่องคิดเลข ซึ่งการใช้เครื่องลงคะแนนมันจะมีประโยชน์ในแง่ที่ว่า
ลดกรรมการประจำหน่วยลงได้ ไม่ต้องมาขานบัตรดี บัตรเสียอะไร ไม่ต้องมาอาศัย กปน. ซึ่งเราก็
บอกเอ๊ะ อยากรู้มีการอ่านถูกอ่านผิดนี่เครื่องนี้มันจะไม่มีพวกนี้เลย ถ้าลดกรรมการประจำหน่วย
ไปได้ อาจจะมีลดหน่วยเลือกตั้งลงไปได้ด้วยซ้ำ เพราะว่ามันจะรวดเร็วขึ้นอะไรอย่างนี้ พอดีผมไม่ได้
พูดเรื่องนี้ เพราะว่าพอดีเรื่องการลงคะแนนในร่างรัฐธรรมนูญเรานี้บอกว่าเป็นไปตามกฎหมาย
ส.ส. ผมก็เลยไม่ได้พูดครับ ขอขอบคุณท่านสุพจน์ ท่านเริ่มพูดขึ้นมาครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ได้ผลนะครับ คนเขาตั้งพันกว่าล้านคน เขาสามารถรวม
คะแนนได้ในวันเดียว มหัศจรรย์จริง ๆ

ประธาน : ทำไมอเมริกาเขาก็ใช้เครื่อง แต่ทำไมรวมคะแนนเข้ามา ก็นับคะแนน
ปกติ ความจริงพอปิดปั๊บ แต่ละหน่วยน่าจะสามารถบอกได้เลยว่าคะแนนเท่าไร แต่นี่มันเห็น ผ่าน
มาจนเกือบตีหนึ่งนะ เพราะห่างกัน ๑๒ ชั่วโมง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้ที่ตีหนึ่ง ผมคิดว่ายังมาไม่หมดด้วยซ้ำ อันนี้เขาบอก
ว่าเขาดูในภาพรวมกว้าง ๆ แล้วนี่ผลจะออก electoral vote นี้เขาคิดว่าจะเป็นการประมาณนี้ แต่ว่า
กว่าจะรู้เป็นทางการ ผมว่าดีไม่ดีเป็นอาทิตย์นะครับ

ประธาน : ไม่ต้องนับ electoral vote มาโหวตเดือนมกราคมใช้ใหม่ เดือนไหนตาม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : electoral vote นี้พอรัฐไหนชนะแล้วนี่ electoral college นี้จะไปส่งคะแนนไปที่สภา รัฐสภาจะเป็นช่วง เขาก็จะมีวันครบ ผมจำไม่ได้ ประมาณมกราคมอะไรนี่ เพราะว่าประธานาธิบดีเขาจะรับตำแหน่งรัฐสภาจะมีนาคม มกราคมผมจำไม่ได้ ในส่วนของเครื่องลงคะแนนนี้มีการคุยกันว่าท่านอยากจะลองดูให้ทาง กกต. เอามาสาธิตให้ดูอะไรไหมอะไรอย่างนี้ อาจจะเป็นช่วงไหน เพื่อยกร่างกฎหมาย ส.ส. เรื่องอะไรนี่นะครับ เพราะว่าในตัวรัฐธรรมนูญเรานี้มาตราอะไรนะบอกว่าวิธีการลงคะแนนให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ตอนนั้นนี้ถ้าท่านอยากจะลองดูว่าเครื่องที่ทาง กกต. นี้ไม่ทราบว่าเขาวิจัยพัฒนาไปถึงไหน ระบบเขาเป็นอย่างไร ท่านจะลองดูไหม จะได้เป็นไอเดียอะไรอย่างนี้

ประธาน : ที่จะใช้เครื่องหรือ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมว่าเป็นประโยชน์นะเครื่องลงคะแนน ผมเคยพูดแล้วใช้ ๔,๐๐๐ ล้านบาททีเดียวไปเลยมันก็ได้ประโยชน์ แล้วมันดีกว่าคนอื่นครับ ที่นับคะแนน ผมเจอกับตัวผมเอง เบอร์ ๑ ยังไปขานเป็นเบอร์ ๒ เลย นี่ผมว่าคงจะมีมากทีเดียว ยิ่งบางหน่วยไม่มีใครไปนั่งคอยเฝ้าดูอยู่นะครับ ถ้าเครื่องลงคะแนนมันโกงไม่ได้ครับ

ประธาน : คือถ้าทำ เพราะว่ามันจะใช้ได้นาน ลงทุนครั้งเดียว แล้วก็ควรเลิกคิด เพราะว่าของราชการนี้ที่ว่าลงทุนครั้งเดียวแล้วใช้ได้งานนี้มันใช้ไม่ได้ เพราะไม่มีคนเป็นเจ้าของ ไม่มีคนดู เดี่ยวเดี๋ยวก็พัง ทำไม่ได้เราสร้างหีบเหล็ก บอกจะได้ใช้ซ้ำกับซ้ำกลับ ก็ใช้ได้ ๑-๒ หนมันก็ค่อย ๆ หายไปใช้ใหม่ หายไปไหนหมดก็ไม่รู้ เดี่ยวนี้เลยก็ต้องมาเปลี่ยนทุกครั้ง ซื้อกระดาษบ้างใช้ใหม่ สุดแต่ว่าใครจะมาเป็นคนไปประมูล เพราะว่าเรื่องซื้อครั้งเดียวแล้วผูกพันไป ๒๐ ปีนี้ราชการไทยรับไม่ได้ เพราะว่าถือว่าคนซื้อคนแรกมันเอาไปหมดแล้ว คนที่มาทีหลังไม่ได้ประมูลอีกเลย เพราะฉะนั้นมันก็ต้องหาย เพื่อที่จะได้ไปซื้อมาใหม่ เดี่ยวนี้เหลือถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ใหม่ หีบเหล็กที่กะว่าจะใช้ไปนาน ถึงใหม่ครับไม่ถึงแล้วใช้ใหม่ ต้องสั่งทำใหม่หมดทุกที ก็แล้วแต่ว่าแต่ละครั้งใครจะเป็นคนเสนอมา ท้องถิ่นโกรธตายเลย อ้าว อดสำหันธ์เนี่ยจากเลือกตั้ง ไม่ได้ซื้อหีบ กกต. ซื้อเสร็จแล้วดันไปให้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านอาจารย์ครับ ช่วงที่ผมอยู่ยังเห็นหีบเหล็กนี้ยังใช้อยู่เยอะเลยนะครับ เอามาจากมหาดไทยนี้ ยังใช้อยู่ใหม่ครับ หีบเหล็ก

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ก็มีอยู่ครับ เพราะว่ายังอยู่ในส่วนของท้องถิ่นเอง ท้องถิ่นจะต้องเป็นคนจัดหาเองในเรื่องหีบเรื่องบัตรด้วย เพราะว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นต้องออก แต่ในส่วนของการเลือกตั้ง ส.ส. กับ ส.ว. นี้เราจะต้องเป็นคนจัดหานั้นครับ แต่ว่าก็ไม่ได้จัดหาทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง แต่ว่าก่อนมีการเลือกตั้งจะต้องมีการเตรียมการแล้วก็สำรวจนะครับว่า หีบยังอยู่แค่ไหน เพราะว่าหลัง ๆ ส่วนใหญ่จะใช้หีบที่เป็นกระดาษ หรือว่าเป็นหีบเหล็ก ถ้าเกิดเป็นหีบเหล็ก แต่ว่ายังมีบัตรเลือกตั้งที่จะต้องค้างอยู่กรณีของ ถ้าเกิดเป็นกรณีเรื่องของคดีที่ยังค้างก็ยังไม่ปิดหีบไม่ได้ ก็ยังไม่สามารถทำลายบัตรได้ หีบนั้นก็เอามาใช้ไม่ได้ ก็เลยต้องจัดหาใหม่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

นำพร ๗/๓

ประธาน : เมื่อ ๒ วัน ที่ลงประชามตินะ ชื้อหีบครบชุดไหม

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ไม่ครบครับ ชื้อแค่ครึ่งเดียวครับ

ประธาน : แล้วหีบนั้นมันยังใช้ต่อไปได้ไหม

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : ใช้ได้ครับ ก็ยังเก็บอยู่ครับ แต่ละจังหวัดก็แจกจ่ายไป
แล้วก็ยังเก็บอยู่

ประธาน : แดกไปเยอะไหม

นายธนิศร์ ศรีประเทศ : แดกใบเดียวครับ ที่โยนนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วใบนั้นยังเก็บอยู่หรือเปล่าครับ

ประธาน : ฉีกหน้ากันถึงขนาดนั้นเชียว

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ใบนั้นต้องเข้าพิพิธภัณฑท์ กกต. นะครับ

ประธาน : วันนี้เอาเท่านี้ก่อนนะครับ แล้วอันนี้พุงนี้ไปดู ผมคิดว่าเราทำตามร่างเดิม
อันนี้ไปก่อน แล้วก็ท่านต้องคุยกับเขา หน่วยงานใดบ้างเดี่ยวถามปรกรณ์ ขอขอบคุณมากครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข